Міністерство освіти і науки України
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Факультет обліку і фінансів
Кафедра обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ:

Завідувач кафедри,
д. держ. упр., професор

_____І. П. Приходько

«____» _____ 2021 р.

ДИПЛОМНА РОБОТА

Удосконалення бухгалтерського обліку та аналіз розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві

Виконала: студентка
освітньо-професійної програми
«Облік і оподаткування»
зі спеціальності
071 «Облік і оподаткування»
Бояр Т.О

Керівник: проф. Приходько І.П.

Дніпро – 2021

Форма № Н – 9.01
(затверджена наказом
МОНмолодьспорту України
від 29 березня 2012 року
№384)

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет обліку і фінансів
Кафедра обліку, оподаткування та УФЕБ
Освітньо ступінь магістр
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

З А Т В Е Р Д Ж У Ю

Завідувач кафедри_____

«_____»_____202 р.

З А В Д А Н Н Я
на дипломну роботу

Бояр Тетяни Олексіївни

1. **Тема дипломної роботи** «Удосконалення бухгалтерського обліку та аналіз розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві»

керівник роботи Приходько Ігор Павлович, д.держ. упр.,професор
затверджені наказом ДДАЕУ від «08» жовтня 2021 р. № 3179

2. **Строк подання студентом роботи** – 10 грудня 2021року.

3. Вихідні дані до роботи Положення (стандарти) бухгалтерського обліку та методичні рекомендації, облікові й звітні дані сільськогосподарського підприємства ТОВ «УкрАгроКом» Олександрійського району Кіровоградської області, дані аналітичного та синтетичного обліку, періодична література, праці провідних вчених економістів.

Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розкрити). Теоретичні основи обліку та аналізу розрахунків з постачальниками та підрядниками. Стан та напрями удосконалення бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві. Аналіз розрахунків з постачальниками та підрядниками підприємства

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень). Аналіз зміни валюти балансу та виручки від реалізації ТОВ «УкрАгроКом» у 2016–2020 рр.,

тис. грн; Динаміка структури активів ТОВ «УкрАгроКом» у 2016–2020 рр., тис. грн, (на кінець року); Динаміка структури пасивів підприємства у 2016–2020 рр., тис. грн, (на кінець року); Аналіз коефіцієнтів платоспроможності підприємства ТОВ ««УкрАгроКом» за 2016–2020 рр., (на кінець року); Оборотність кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги в ТОВ «УкрАгроКом»; Запропонована форма ІІІ розділу пасиву балансу (звіту про фінансовий стан)

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 24 листопада 2020р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Теоретичні основи обліку та аналізу розрахунків з постачальниками та підрядниками	червень 2021 р.	
2	Стан та напрями удосконалення бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві	вересень 2021 р.	
3	Аналіз розрахунків з постачальниками та підрядниками підприємства	листопад 2021 р.	
4	Висновки та пропозиції	листопад 2021 р.	
5	Список використаних джерел, вступ, оформлення роботи	листопад 2021 р.	
6	Оформлення роботи	грудень 2021 р	

Студентка _____ Бояр Т. О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ Приходько І. П.
(підпис) (прізвище та ініціали)

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота магістра містить 107 сторінок комп'ютерного тексту, 13 рисунків, 26 таблиць, 87 джерел, 3 додатки.

Об'єкт дослідження: процес облікового відображення та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві.

Мета роботи: науково-теоретичне обґрунтування та розробка рекомендацій з удосконалення обліку та аналізу розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві.

При вирішенні поставлених перед дослідженням завдань, були застосовані такі загальнонаукові методи: діалектичний метод пізнання, аналіз, синтез, індукція, дедукція, системний підхід, порівняння, аналогія, абстрагування, метод причинно-наслідкового зв'язку, абстрактно-логічний, групування, історичний, монографічний метод.

У кваліфікаційній роботі магістра здійснено теоретичне узагальнення сутності кредиторської заборгованості постачальникам і підрядникам, методичних основ оцінки та визнання зобов'язань з постачальниками і підрядниками, організаційно-методичних аспектів обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками, досліджено організацію первинного обліку, синтетичного і аналітичного обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві, вивчено процес формування облікової політики підприємства з питань обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками, здійснено аналіз ефективності управління заборгованістю та порядку організації фінансового планування на підприємстві, розроблено пропозиції щодо удосконалення організації бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками.

ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ, ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА, РОЗРАХУНКИ, ПОСТАЧАЛЬНИКИ І ПІДРЯДНИКИ, ЗАБОРГОВАНІСТЬ, АНАЛІЗ, УПРАВЛІННЯ.

ЗМІСТ

ВСТУП
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ 11
1.1. Теоретичне узагальнення сутності кредиторської заборгованості постачальникам і підрядникам 11
1.2. Оцінка та визнання зобов’язань з постачальниками і підрядниками 16
1.3. Організаційно-методичні аспекти обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками 24
Висновки до розділу 1 34
РОЗДІЛ 2. СТАН ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ 35
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства 35
2.2. Організація первинного обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками 43
2.3. Організація синтетичного і аналітичного обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками 50
2.4. Розробка облікової політики з питань обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками 53
2.5. Удосконалення організації бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками 61
Висновки до розділу 2 71
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА 74
3.1. Аналіз ефективності управління заборгованістю на підприємстві 74
3.2. Організація фінансового планування на підприємстві 82
Висновки до розділу 3 91

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ 94
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 98
ДОДАТКИ 107

ВСТУП

Актуальність теми. Господарська діяльність суб'єкта пов'язана з використанням коштів, реальних та нематеріальних активів. Основою безперервного циклу є економічні процеси. Однією з головних передумов для занепокоєння є процес постачання, який пов'язаний з розрахунковими операціями, які можуть призвести до утворення боргу.

Існують поточні рахунки, на які оплачуються товари, проекти та послуги через затримку між часом доставки та оплатою на рахунок компанії. Цей вид заборгованості тимчасово не має оборотних коштів і має значний вплив на фінансову стійкість і платоспроможність підприємства. Тому його розмір необхідно ретельно контролювати.

До значних зобов'язань часто призводять неповні розрахунки з постачальниками та підрядниками, халатність працівників, шахрайство, зловживання владою. В результаті порушується фінансово-розрахункова дисципліна. Тому точні, ефективні та своєчасні розрахунки з постачальниками та підрядниками, а також відображення точної бухгалтерської та аналітичної інформації є важливими та свідчать про необхідність удосконалення.

Серед вітчизняних науковців досліджувалися аспекти питань обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками були Ф.Ф. Бутинець, Ю.А. Верига, Г.В. Власюк, О.Є. Гудзь, С.Ф. Голов, В.М. Л.В.Гуцаленко, Добровський, Н.Г. Здирко, І.М. Лепетан, М.Ф. Огійчук, О.М. Петрук, О.А.Подолянчук, Н.Л. Правдюк, Л.К. Сук, П.Я. Хомин, Е.Ф. Югас та інші. Авторська робота досліджує науковий підхід до регулювання, підтримує оптимальну частку поточних зобов'язань за товари, роботи та послуги у фінансовій звітності, демонструє вплив на фінансову стабільність та платоспроможність підприємства.

Проблемам аналізу розрахунків присвячено праці багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених. Серед них М.І.Коваль, Т.О.Мулик, О.В. Олійник, Г.В. Савицька, В.К. Савчук, В.В. Смачило та інші.

Однак є ще питання, які зараз потребують додаткового вивчення. Визначення економічного характеру є обов'язком постачальників і підрядників, порядку відображення в бухгалтерському обліку та звітності. Це забезпечує якість та прозорість цієї інформації, що не викликає сумнівів. миттєво. Багато теоретичних положень щодо врегулювання, відповідальності та тлумачення спірних зобов'язань та методів організації, оцінки та обліку потребують удосконалення.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є науково-теоретичне обґрунтування та розробка рекомендацій з удосконалення обліку та аналізу розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві.

Для досягнення зазначеної мети в роботі було поставлено такі завдання:

- здійснити теоретичне узагальнення сутності кредиторської заборгованості постачальникам і підрядникам;
- узагальнити методичні основи оцінки та визнання зобов’язань з постачальниками і підрядниками;
- розглянути організаційно-методичні аспекти обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками;
- дослідити організацію первинного обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві;
- розглянути організацію синтетичного і аналітичного обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві;
- дослідити облікову політику підприємства з питань обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками;
- здійснити аналіз ефективності управління заборгованістю та порядку організації фінансового планування на підприємстві;
- розробити пропозиції щодо удосконалення організації бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками.

Об’єктом дослідження є процес облікового відображення та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних і практичних питань

організації та методики бухгалтерського обліку і здійснення аналізу процесу придбання майна на різних стадіях створення та розвитку підприємства.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в такому:

удосконалено:

- процес організації аналітичного обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками на рахунках бухгалтерського обліку шляхом відкриття до субрахунків рахунку 63 аналітичних рахунків: 631/1 «Заборгованість перед вітчизняними постачальниками, термін сплати якої ще не настав», 631/2 «Відстрочена заборгованість перед вітчизняними постачальниками», 631/3 «Прострочена заборгованість перед вітчизняними постачальниками», 632/1 «Заборгованість перед іноземними постачальниками, термін сплати якої ще не настав», 632/2 «Відстрочена заборгованість перед іноземними постачальниками», 632/3 «Прострочена заборгованість перед іноземними постачальниками»;

- групування інформації стану розрахунків з постачальниками і підрядниками у фінансовій звітності підприємства шляхом доповнення Звіту про фінансовий стан (Балансу) рядком 1616 «прострочена кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги» прострочена кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги», що дасть можливість посилити платіжну дисципліну та мінімізувати фінансові ризики інвесторів;

- *набуло подальшого розвитку* теоретичне визначення кредиторської заборгованості під якою пропонується розуміти результат правовідносин суб'єкта господарювання, який є наслідком вчинення певної дії одного суб'єкта до іншого суб'єкта господарювання, фізичної особи, держави, позабюджетного фонду щодо передачі товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів чи інших активів, надання послуг, виконання робіт, або дії законодавчо нормативних документів (виникнення заборгованості з податків чи інших обов'язкових платежів перед бюджетом та позабюджетними цільовими фондами) та надає кредитору право вимоги.

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження є

діалектичний метод пізнання. Для розкриття сутності та змісту категорій застосовувались методи теоретичного узагальнення - аналіз і синтез, індукція і дедукція, системний підхід, порівняння, аналогія, абстрагування.

Метод причинно-наслідкового зв'язку, абстрактно-логічний та метод групування використовувалися для виділення об'єктів і елементів договірної політики, облікової політики, удосконалення порядку розрахунку, обліку та аналізу розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві; історичний і логічний методи - при дослідженні теоретичних аспектів категорій та виявлення факторів, що впливають процес розрахунків з постачальниками.

Інформаційною базою дослідження є праці вітчизняних і зарубіжних вчених, національні та міжнародні нормативні документи бухгалтерського обліку, господарського та цивільного права, матеріали науково-практичних конференцій, довідково-інформаційні видання.

Практичне значення одержаних результатів. Одержані результати спрямовані на підвищення рівня організації та ведення обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками. Впровадження запропонованих рекомендацій дасть необхідний імпульс і сприятиме зростанню якості облікової інформації. Результати магістерської роботи можуть бути використані при веденні обліку та аналізу підприємствами України.

Апробація результатів дослідження. Наукові положення основних результатів дослідження та їх практичне застосування обговорювались на XXVIII Міжнародній науковій конференції студентів і молодих учених "Наука і вища освіта" (м. Запоріжжя, 2019 р.).

Обсяг та структура кваліфікаційної роботи магістра. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, викладених на 124 сторінках, списку використаних джерел із 87 найменувань – 9 сторінок, 26 таблиці – 18 сторінок, 13 рисунків – 9 сторінок, 2 додатків – 4 сторінки.

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ

1.1. Теоретичне узагальнення сутності кредиторської заборгованості постачальникам і підрядникам

Господарська діяльність підприємства була б неможлива без появи рахунків, що виплачуються іншим суб'єктам. Використання такого позикового капіталу суттєво підвищить господарську діяльність підприємства, забезпечить більш ефективне використання власного капіталу, прискорить формування різноманітних цільових фондів і в кінцевому підсумку підвищить ринкову вартість підприємства. Від правильного визначення сутності кредиторської заборгованості класифікація залежить від точності представлення такої інформації через систему бухгалтерського обліку у фінансовій звітності підприємства. Дослідники заборгованості часто порівнюють її із зобов’язанням або зобов’язанням. Враховуючи економічні та юридичні наслідки цих понять, можна зробити висновок, що вони не збігаються. Зокрема, в Міжнародному стандарті бухгалтерського обліку 37 «Забезпечення, умовні зобов’язання та умовні активи» наведені такі визначення різних видів зобов’язань [31]:

1) «Зобов’язання – існуюче зобов’язання суб’єкта господарювання, яке виникає в результаті минулих подій і погашення якого, за очікуванням, призведе до вибуття ресурсів суб’єкта господарювання, котрі втілюють у собі економічні вигоди».

2) «Юридичне зобов’язання – зобов’язання, яке виникає внаслідок: а) контракту (внаслідок його явних чи неявних умов); б) законодавства; в) іншої дії закону».

3) «Конструктивне зобов’язання – зобов’язання, яке є наслідком дій суб’єкта господарювання, коли: а) суб’єкт господарювання вказав іншим

сторонам, що він візьме на себе певну відповідальність згідно з порядком, установленим його минулою практикою, опублікованими політиками чи достатньо конкретною поточною заявою; б) як наслідок, суб'єкт господарювання створив обґрунтоване очікування у інших сторін, що він виконає ці зобов'язання».

4) «Умовне зобов'язання – це: а) можливе зобов'язання, яке виникає внаслідок минулих подій і існування якого підтвердиться лише після того, як відбудеться або не відбудеться одна чи кілька невизначених майбутніх подій, не повністю контрольованих суб'єктом господарювання; б) існуюче зобов'язання, яке виникає внаслідок минулих подій, але не визнається, оскільки: немає ймовірності, що вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, буде необхідним для погашення зобов'язання; суму зобов'язання не можна оцінити достатньо достовірно».

5) «Забезпечення – зобов'язання з невизначеним строком або сумою» [31].

Аналізуючи наведене визначення, можна зробити висновок, що категорія «зобов'язання» є ширшою за категорію «кредиторська заборгованість», оскільки боргом можна вважати лише окремі види заборгованості. Конструктивний борг, борг, умовна заборгованість або заборгованість за рахунками не визнається.

У авторефераті дисертації Сурніної К. С. подано таке визначення кредиторської заборгованості: «це сума, яку повинно сплатити підприємство (організація) в установлений термін юридичним або фізичним особам (кредиторам) внаслідок отримання ним коштів в грошовій або інших формах» [74, с. 6].

Власова І. О., аналізуючи підходи до визначення кредиторської заборгованості, стверджує: «Що ж стосується кредиторської заборгованості, то фінансисти, визнаючи її як один з видів джерел оборотних коштів, розділяють позикові джерела (до них відноситься заборгованість по кредитах і позиках) і залучені, до складу яких входить кредиторська заборгованість. Її види

визначені лише відповідно до однорідних груп контрагентів: постачальників, підрядчиків, бюджету, позабюджетних фондів» [10, с. 23]. Власне визначення кредиторської заборгованості вона подає як «суму заборгованості підприємства кредиторам на визначену дату», заборгованість як «стан розрахунків за фінансовими зобов'язаннями на будь-який момент часу», а фінансові зобов'язання як «належним чином оформлену угоду, що передбачає обмін ресурсами, які мають грошовий вимір» [9, с. 8].

Остапченко Н. В. стверджує, що визначення всіх зобов'язань як зобов'язань є необґрунтованим, а єдині зобов'язання не погашені вчасно [38, с. 8]. На нашу думку, позиція автора щодо порівняння категорій «заборгованість» і «зобов'язання» є досить суперечливою. Якщо борг вважається заборгованістю, як розглядається заборгованість?

Гончарук Р. П. пропонує визначати кредиторську заборгованість як «складову кругообігу капіталу, котра виступає предметом обов'язкових правовідносин між боржником і його кредитором, що виникли на стадії постачання і мають гривневий еквівалент» [14, с. 49].

Водночас Бутинець Ф. Ф. та Горецька Л. Л. кредиторську заборгованість вважають засобом платежу за товари та послуги, придбані під час діяльності підприємства та періодично повторювані та використовуються для виробництва (як сировина) чи перепродажу (називаються кредиторською заборгованістю чи кредиторською заборгованістю) [5, с. 387].

На думку С. Ф. Голова та В. М. Костюченко, кредиторська заборгованість, рахунки до оплати (Accounts Payable) – це сума, яка надається постачальнику для придбання товарів або послуг у постачальника в кредит [12, с. 320]. Науковці Партин Г. О. та Загородній А. Г. наголошують, що кредиторська заборгованість – це відповідальність підприємства перед юридичними та іншими фізичними особами в результаті попередніх дій (подій), які оцінюються в гривнях і мають бути погашені протягом певного терміну [40, с. 112]. Однак Цал-Цалко Ю. С. визначте кредиторську заборгованість як тимчасове залучення активу до господарської діяльності компанії як тимчасово

вільного одержувача активів іншого суб’єкта [81, с. 260].

Ткаченко Н. М. заборгованість по рахунку визначається як тимчасове зняття суб’єктом господарювання за власні кошти для повернення юридичній або фізичній особі [75, с. 683]. Василенко Ю. А. та Чебанова Н. В. розуміють цю концепцію наступним чином: боргові рахунки є особливою частиною активів організації і є предметом обов’язкових правовідносин між організацією та кредиторами. Організація володіє і користується кредиторським рахунком, але зобов’язана повернути або виплатити цю частину майна кредиторам, які мають право на вимогу. Частиною цього майна є заборгованість організації, чуже майно, чужі гроші, що перебувають у власності організації-боржника [83, с. 413]. Зі свого боку Бланк І. А. зауважте, що заборгованість по рахунку – це поточне зобов’язання компанії, яке відображає зобов’язання перед її діловими партнерами. З платежів, які відбуваються до оплати [3, с. 162]. Але що, якщо тепер зобов’язання розглядається як короткостроковий борг і відображається як довгостроковий борг? Адже реалізація інвестиційних програм, розробка ініціатором-підрядником перспективних проектів розвитку та навіть кредитна привабливість фінустанов для корпоративних цілей сприятиме формуванню довгострокової заборгованості. Водночас короткий час призвів до уповільнення готівкового обігу підприємства, що спричинило проблеми, пов’язані з відсутністю грошей для обслуговування виробничо-комунального циклу.

Тому, як ми бачили, наведене вище тлумачення поняття «рахунок боргу» підкреслює наявність певних відмінностей у визначенні цього поняття. Як правило, вчені розглядають кредиторську заборгованість як готівку, а деякі — як частину майна чи спосіб оплати товарів чи послуг. Тому ми пропонуємо визначати кредиторську заборгованість як результат правовідносин суб’єкта господарювання в результаті певних дій від одного суб’єкта до іншого. Кошти з бюджету на передачу фізичних осіб, штатів, товарно-матеріальних цінностей, готівки чи інших активів, виконання послуг, виконання робіт або нормативно-документальних актів (податкова прострочка в бюджеті та цільові фонди з бюджету) або виникнення інші обов'язкові платежі) та дає право на поповнення

кредиторів.

У вітчизняних наукових працях є декілька досліджень щодо класифікації кредиторської заборгованості. Це пов'язано з тим, що на думку багатьох авторів визнано поняття боргу та відповідальності. Зауваження відзначено лише в роботі Власової І.О., де класифікація загальної заборгованості з тих же причин застосовується до дебіторської та дебіторської заборгованості. Інший автор наводить класифікацію корпоративного боргу при дослідженні боргу. Через схожість між категоріями боргу та зобов’язань ми вважаємо, що класифікація боргу може базуватися на підході до класифікації боргу.

Власова І. О. Класифікація пасивів така [10, с. 22]: з точки зору довгострокової та короткострокової ефективності; за видом гарантії – негарантовані та гарантовані. Вони також поділяються на іпотечні, застраховані та забезпечені. На думку кореспондентів-кредитних установ, постачальників, податкових органів, дочірніх і філій, персональна відповідальність.

Сурніна К. С. поділяє зобов'язання на альтернативні та факультативні, прості та складні, односторонні та двосторонні, боргові та солідарні та багаторазові, не розрізняючи ознак класифікації.

Більш детальна класифікація боргів показана в працях Остапченко Н.В. [38, с. 8]. На нашу думку, загалом запропоновані ознаки можна використовувати для класифікації кредиторської заборгованості. Однак класифікація обов’язків за здібностями менеджменту (цими обов’язками не можна керувати) та їх вплив на ефективність (як описано авторами) невідомі.

У Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 11 зобов’язання поділяються на довгострокові, поточні, умовні, резерви та доходи майбутніх періодів. На нашу думку, боргові рахунки можуть включати лише довгострокові та поточні зобов’язання, оскільки умовні зобов’язання, резерви та доходи майбутніх періодів є умовними зобов’язаннями, які не мають конкретної суми чи строку погашення. У той же час ці фіксовані зобов'язання поділяються на довгострокові банківські кредити, інші фіксовані фінансові зобов'язання, відстрочені податкові зобов'язання та інші фіксовані зобов'язання.

Серед поточних зобов’язань Положень (стандартів) бухгалтерського обліку 11 виділяють такі види, як короткостроковий банківський борг, довгостроковий борг, видані короткострокові обіцянки, товари, роботи, послуги та поточний борг. Виплати (з отриманих авансових платежів, бюджет, виплати з бюджету, страхування, оплата праці, учасників, внутрішні платежі) та інші поточні зобов'язання.

Класифікація рахункових зобов'язань і боргів, представлена в літературі з економічної освіти, зокрема у фінансовому менеджменті, забезпечує класифікацію відповідно до представлення у фінансовій звітності, особливо в балансах. Іншими словами, класифікація зазвичай така ж, як і класифікація, зазначена в Правилі (стандарті) бухгалтерського обліку 11 «Зобов’язання».

У бухгалтерському обліку відображаються не всі господарські зобов’язання, а лише ті, що випливають із виконання договорів або дій, здійснених підприємством. Тому в контексті переходу на Міжнародні стандарти фінансової звітності для цілей бухгалтерського обліку достатньо поділу кредиторської заборгованості на поточну (короткострокову) та довгострокову. Така класифікація полегшує роботу бухгалтерії та одночасно оновлює.

1.2. Оцінка та визнання зобов’язань з постачальниками і підрядниками

У процесі переходу України до ринкової економіки та вступу до Світової організації торгівлі відбулися великі зміни у сфері бухгалтерського обліку. Реформи були здійснені відповідно до потреб ринку з урахуванням вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Основною метою бухгалтерського обліку в сучасних умовах є забезпечення суб’єктів господарювання та фінансових партнерів достовірними даними про процеси формування, розподілу та використання прибутку. При цьому особливу увагу слід приділити безпосередньо оцінці фінансових процесів [6].

Законодавчі основи регулювання обліку визначені Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. №996-XIV, Це визначає принципи організаційного права, положення бухгалтерського обліку та фінансової звітності та вимагає подання фінансової звітності при веденні всіх юридичних осіб та рахунків незалежно від організаційно-правової форми чи форми власності. чинне законодавство [59]. Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками регулюється кількома нормативними актами (Додаток А).

Звірка з постачальниками та підрядниками пов’язана з поточними зобов’язаннями компанії. Як зазначалося вище, його можна розділити на поточну та довгострокову залежно від терміну погашення боргу. Відповідно до НП (С) БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» зобов’язання класифікуються як поточні, якщо вони сплачені протягом господарського циклу компанії або протягом 12 місяців з дати балансу. Всі інші борги є довгостроковими [35].

Залежно від порядку визначення суми заборгованості її можна поділити на фактичну суму та умовне зобов’язання.

Насправді – це відбувається на підставі договорів, контрактів, отриманих рахунків і знання суми своїх зобов’язань. З іншого боку, для умовних зобов’язань неможливо визначити точну суму до певної дати. Це податкові правопорушення, відпустки тощо [7].

Пасив є одним із компонентів балансу і вважається джерелом фінансування операцій, інвестицій та фінансової діяльності компанії [7].

У бухгалтерському обліку поняття «обов’язок» вужче, ніж у цивільному праві.

Кредиторська заборгованість – зобов'язання, наявні у компанії, які відображають її зобов'язання перед торговими партнерами, торгова дебіторська заборгованість [80].

Об’єкти включаються до складу поточних зобов’язань, якщо вони сплачені на вимогу кредитора або якщо очікується, що вони будуть завершені

протягом 12 місяців з дати балансу.

Основним завданням організації в обліку боргів є [41]: чітка розрахункова документація. Своєчасна реєстрація та повні ключові облікові дані в списку. Правильне представлення інформації про зобов'язання в його звітах і записах.

Цільовий облік є специфічним видом заборгованості. Відповідальність перед постачальниками, які не сплачені вчасно, свідчить про порушення розрахункової дисципліни (оплат) підприємством, особливо в бухгалтерському обліку [41].

Основними підрядниками компанії при закупівлі товарів і робочої сили є постачальники та підрядники.

Постачальник забезпечує інвентаризацію (сировина, паливо, будівельні матеріали, запчастини, МТІТП), надає послуги (електрика, газ, вода, пара тощо) та виконує роботи (поточні та огляди основних засобів тощо) законно. природні люди [41].

Незалежні підрядно-професійні компанії або фізичні особи, що виконують будівельно-монтажні роботи при будівництві об'єктів за договорами капітального будівництва [67].

При розрахунках можна використовувати як готівкову, так і безготівкову форми. Слід також зазначити, що постачальники та покупці (споживачі) мають свободу вибору форми та способу оплати безготівкових розрахунків. Про це узгоджується при укладанні договору або контрактів на поставку [45].

Форми безготівкових розрахунків відрізняються за типом використовуваних платіжних документів і порядком їх розповсюдження. На сьогоднішній день безготівкові розрахунки між суб’єктами господарювання можуть здійснюватися у формі платіжних повідомлень, платіжних повідомлень, чеків, акредитивів, векселів.

Спосіб оплати визначається порядком та умовами виконання фінансових зобов’язань один одного. Можуть використовуватися різні способи оплати, що дозволяє підприємствам виконувати свої фінансові зобов’язання на кращих умовах [23].

Розрахунок з постачальниками та підрядниками здійснюється після

поставки товарів, виконання робіт, надання послуг, або за згодою організації, або від імені організації, або авансом. Розрахунки можна розділити на дві основні групи (системи), залежно від економічного змісту.

- у разі товарних операцій, тобто всіх розрахунків між підприємствами та господарськими організаціями за продану продукцію, виконану роботу, послуги, а також придбані активи та послуги.

- для нетоварних операцій, пов'язаних з бюджетними платежами. Отримання та погашення банківської заборгованості, сплата страхових внесків, врегулювання претензій, неплатежів і крадіжок, різні інші розрахунки [23].

Важливою умовою успіху компанії в ринкових умовах є об'єктивна оцінка її боргу. Оцінка – це процес отримання позитивної чи негативної значущості економічних результатів для задоволення економічних явищ, результатів праці, форм виробництва і праці, матеріальної поведінки, потреб людини, інтересів і цілей суб'єкта [25].

У сенсі бухгалтерського обліку оцінка є способом вираження в загальній грошовій шкалі економічних ресурсів і ресурсів і є одним із елементів методу обліку. Правила бухгалтерського обліку (стандарт) 6 «Виправлення помилок та зміни у фінансовій звітності» визначає облікові оцінки як початкові оцінки, які використовуються суб'єктом господарювання для розподілу витрат і прибутку протягом відповідного звітного періоду. Тобто, на думку Н.М. Малюга, рейтинг базується на минулому досвіді та наявній інформації [27].

Одне з головних питань, яке необхідно вирішувати детально та по-іншому – це вартість боргу. Вибір варіантів оцінки залежить від типу зобов'язань. У бухгалтерському обліку зобов'язання класифікуються на поточні зобов'язання, постійні зобов'язання, заставу, умовні зобов'язання та доходи майбутніх періодів [25].

Враховуючи методологічні вимоги до формування інформації про кредиторську заборгованість у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності, а також принцип відображення у фінансовій звітності визначає П(С)БО 11 «Зобов'язання» [49].

Оцінка зобов'язань відіграє важливу роль у формуванні облікової

політики компанії. Важливе значення для оцінки зобов’язань має застосування принципу обережності, який передбачає використання в бухгалтерському обліку методів оцінки, які повинні запобігати заниженню. Відповідно до принципу безперервності, оцінка зобов’язань компанії ґрунтується на припущенні, що її діяльність триватиме [27].

У НП (С) БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» зазначено, що зобов’язанням є борг підприємства, який виник у попередньому звітному періоді (внаслідок минулих подій) та погашення, які в майбутньому призведуть до виснаження ресурсів. компанії, які включають економічні вигоди [35].

Зобов'язання визнаються за наявності двох обов'язкових ознак: вартість може бути визначена достовірно; існує можливість зменшення економічних вигод у майбутньому за рахунок погашень [1].

Якщо немає можливості відтоку ресурсів, що містять економічні вигоди, необхідно буде виконати зобов'язання.

Поточні зобов’язання відображаються окремими статтями відповідно до виду рахунків, що підлягають сплаті за бюджетом, страхуванням, заробітною платою, внутрішніми розрахунками та іншими поточними зобов’язаннями.

У бухгалтерському обліку активи та зобов’язання відображаються в день реалізації, тобто в день їх виникнення, незалежно від дати руху коштів [6].

Значна частина зобов’язань підприємства нараховується на регулярній основі (щомісячно) для затвердження рахунків активів або витрат та нарахування отриманої заборгованості. У таких випадках визнання зобов’язань (кредиторської заборгованості) безпосередньо залежить від визнання відповідних активів чи витрат [6].

Другою умовою визначення зобов'язань на балансі є здатність достовірно оцінювати. Як правило, розмір зобов'язання чітко визначається і відразу вказується у відповідних документах. Однак бувають ситуації, коли розмір виплати залежить від подальшої події. У таких випадках відповідальність визнається, якщо її можна виміряти з певним рівнем надійності [6].

Звісно, сума, яка підлягає сплаті в рахунок погашення боргу, визначається договором (контрактом) або розраховується за встановленими правилами

(тарифами, нормами, ставками тощо).

Зобов’язання, що виникають із сплати грошей покупцем товарів чи послуг з певною ціною, асортиментом, кількістю та якістю, можуть з часом змінювати свою грошову оцінку, але кількість та якість узгодженого товару залишаться незмінними [7].

У деяких випадках розмір відповідальності визначається за допомогою аналітичних або експертних оцінок.

Для визначення розміру відповідальності використовуються такі види оцінок [27].

- Комісія за придбання: Поточна вартість: Комісія за розрахунок (оплата). Поточна вартість.

Відповідно до П(С)БО 11 «Зобов’язання» всі поточні зобов’язання відображаються в балансі за сумою погашень. Тобто у фінансовій звітності поточний розділ зобов’язання показує суму, фактично сплачену при погашенні зобов’язання [49].

Вартість погашення – це сума готівки або її еквівалент, яка не дисконтується для погашення боргу в звичайній діяльності [1].

Застосування поточних значень досить складне. Його використання пов'язане зі зміною вартості грошей у часі. Це підкреслює процес економічної інфляції (або дефляції) (ризик зміни купівельної спроможності грошей), відсутність комерційної довіри до ділових партнерів (ризик дефолту) або наявні гроші (тенденція до підтримки ліквідності) [25].

Поточна вартість – це сума, що підлягає вирахуванню (за вирахуванням суми відшкодування) майбутніх платежів, які будуть необхідні для погашення боргу в ході звичайної діяльності. Визначення поточної вартості залежить від обставин і виду зобов'язання. Фіксовані процентні зобов'язання оцінюються за поточною вартістю. Тобто [41]: сума довгострокової заборгованості. облігаційні позики; Довгострокові процентні рахунки; Довгострокові орендні платежі; Кредити небанківські.

Інвестори повинні використовувати ці оцінки для прийняття рішень та забезпечення порівняння інформації фінансової звітності. Такий підхід зменшує

частку всіх майбутніх ресурсів у вигляді довгострокових боргових виплат до єдиного тимчасового знаменника та реальну вартість довгострокового боргу, коли інвестори вирішують профінансувати його як інвестицію [41].

На практиці використовуються різні методи визначення розміру знижок для майбутніх платежів.

1) Спеціально розроблені таблиці можна використовувати для визначення невідомих величин без використання складних математичних операцій.

2) Використовуйте спеціальну формулу.

Ці способи залежать від умов погашення боргу, встановлених кредитним договором. Більшість дискусій стосуються визначення ставки дисконту. До них належать банківські відсотки, вартість капіталу компанії, відсоток прибутку тощо. Вибір кожного з цих варіантів може бути обґрунтованим [21, с. 125].

Проблема в тому, що наразі методика оцінки поточних цінностей (знижок) у національних стандартах бухгалтерського обліку розкрита не повністю. Слід зазначити, що незважаючи на вимоги до знижок, зазначені в П(С)БО 11, на практиці не існує загально розробленого механізму забезпечення та відображення бухгалтерської та фінансової звітності надходжень до фіксованих зобов’язань. Виняток становлять довгострокові облігації, механізм яких розроблено в плані рахунків та інструкції №291 [25].

Сума гарантії визнається собівартістю. Це визначається шляхом взяття ресурсів, необхідних для погашення боргу на дату балансу (за мінусом суми погашення). Наприклад, при передачі товарно-матеріальних цінностей та погашенні застави розмір застави визначається вартістю запасів відповідно до облікової політики підприємства. Відшкодування витрат на реструктуризацію визначається сумою прямих витрат, не пов’язаних з діяльністю підприємства. Заборгованість визнається за поточною вартістю. Умовні зобов’язання визнаються на основі бухгалтерського обліку [48].

Відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності для визначення суми зобов’язання можна використовувати вартість придбання, поточну вартість, суму викупу або поточну вартість.

Вартість придбання – це загальний дохід від обміну боргу або сума

готівки чи еквіваленту готівки, яка була б сплачена для погашення боргу в звичайному бізнесі.

Поточна вартість – це сума недисконтованих грошових коштів або їх еквіваленту, необхідних для погашення поточної заборгованості.

Фактично минулі та поточні витрати та витрати на розрахунки (погашення) зазвичай сумісні.

Зверніть увагу, що всі бухгалтерські проводки зроблені в українській домашній валюті (гривні). Отже, операції з зобов’язаннями в іноземній валюті на момент визнання відображаються в гривнях шляхом перерахування суми валюти в іноземній валюті за курсом Національного банку України, що діяв на момент здійснення операції (дата визнання боргу) [52].

Отже, зобов’язання товариства вважається зобов’язанням, якщо воно має бути виконане у спосіб, який неможливо виконати. Наприклад, стандартний економічний вплив штрафу не дозволяє компаніям витрачати ресурси на інші сторони.

Точна дата може бути невідомою, але відповідальність також буде відповідати протягом зазначеного терміну.

Відповідальність також є зобов’язанням, пов’язаним із суб’єктом (юридичною чи фізичною особою чи групою), яке можна ідентифікувати під час його виконання, а не під час прийняття зобов’язання.

Слід також зазначити, що ці зобов’язання можуть мати юридичну силу внаслідок укладення договору або вимог законодавства (наприклад, кредиторської заборгованості за отримані товари чи послуги). Це також може статися в результаті бажання компанії зберегти свою ділову репутацію (наприклад, якщо компанія вирішить усунути дефекти у визначеному продукті після закінчення гарантійного терміну) [6].

У процесі погашення боргу компанії зазвичай передають ресурси, які містять економічні вигоди, для задоволення вимог інших сторін.

Поточні зобов'язання оплачуються за рахунок оборотних активів. Отже, погашення існуючих зобов’язань можна здійснити наступним чином [6]. З готівковою оплатою. Передача інших активів; Надання послуг; Замініть це

зобов’язання іншим зобов’язанням. Перетворення боргу в капітал.

Повернення готівкою в основному використовується для розрахунків з постачальниками та підрядниками. Сума до сплати визначається сторонами та вказується в договорі. У той же час, як правило, компанії намагаються робити ці розрахунки за допомогою передоплати [69].

Також можна відмовитися від боргу, якщо боржник офіційно або добровільно звільнений від боргу. Заборгованість може бути грошовою і немонетарною. Грошовий борг являє собою суму, сплачену кредитору, а негрошовий борг — це відповідальність, яка забезпечує кількість та якість конкретного товару чи послуги [69].

Слід зазначити, що оцінка зобов’язань відіграє важливу роль у формуванні облікової політики компанії. В даний час методологічна проблема розрахунку теперішньої вартості різних видів боргу залишається невирішеною. Потрібне подальше розслідування та обговорення. Ми дійшли висновку, що необхідно розробити методику розрахунку теперішньої вартості кожного виду боргу окремо та відображення її в бухгалтерському обліку.

1.3. Організаційно-методичні аспекти обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками

У період трансформації українського економічного ринку одним із можливих шляхів зміцнення фінансового становища компаній є виявлення навмисних викривлень бухгалтерських даних компаніями, реальними країнами платежів, дебіторської та кредиторської заборгованості. динаміка. .. При цьому важливого значення набувають питання законності біржових операцій, зручності, чинності документів, точності відображення в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності [69].

Існуючі методологічні принципи та практики ведення бухгалтерського обліку не використовують можливості посилити позитивний вплив

бухгалтерського обліку та керувати розрахунками та дотриманням платіжної дисципліни суб’єкта господарювання. Отже, одним із шляхів вирішення проблеми ефективного обчислювального управління є визначення відповідних для важливої класифікаційної функції, тобто науково розробка системи обліку. У той же час багато питань, пов’язаних із зростанням ролі звірки як більш важливого предмета бухгалтерського обліку, потребують додаткового розгляду. Питання обліку договірних зобов'язань і прав. Створення умов для вдосконалення облікової інформації та адаптації до потреб зовнішніх та внутрішніх користувачів [69].

Розвиток товарного виробництва у світі став основою інтернаціоналізації економіки та бізнесу, визначив потреби розвинутих обчислювальних систем, привів до формування вимог таких механізмів. З точки зору національних інтересів, готівкові розрахунки ускладнюють управління грошовим обігом компаній та фізичних осіб. Тому в Україні прийнято законодавство, що обмежує готівкові розрахунки, та передбачає спеціальну систему контролю за їх виконанням [69].

Наразі в економічній літературі немає чіткого поняття способів оплати. Зокрема, Л. А. Рибіна викладає власне розуміння цієї категорії та описує форму оплати як «тип оператора боргу фонду з різною структурою та документообігом, часом і місцем здійснення розрахунків, рівнем гарантії платежу» [68, с. 156]. Українське законодавство наразі не розкриває значення терміну «спосіб платежу» і навіть містить перелік способів оплати, які використовуються при переказі. А саме, документи «використання акредитива, векселя, інкасації, гарантії, чека, переказу» (рис. 1.1) [79, с.156].

Результати показують, що поняття «розрахунок» і «оплата» пов’язані. Наприклад, В. А. Ющенко дає таке визначення безготівкових розрахунків. «Безготівкові розрахунки – це розрахунки, що здійснюються у формі матеріального обігу паперових документів та в магнітних записах, магнітних показаннях та електронному зв’язку» [43, с. 18].

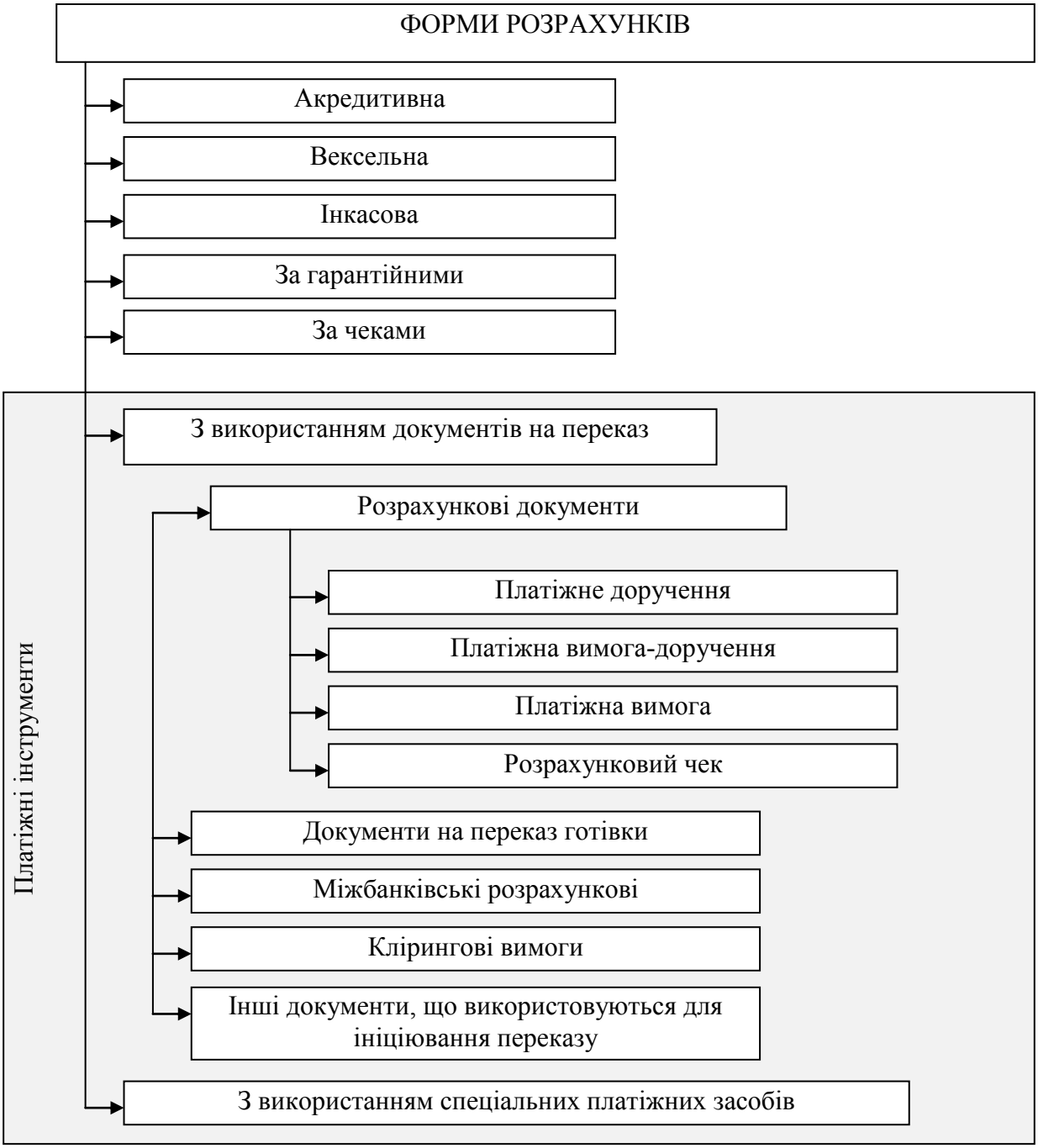

Рис. 1.1. Форми розрахунків підприємств [68, с.156]

Економічна енциклопедія поняття «платіж» перекладає як фінансово-грошову операцію, пов’язану з розрахунками громадян, підприємств, організацій, органів фінансово-кредитної системи [7]. Словник сучасної економічної науки визначає поняття калькуляції як сплати грошей за зобов’язаннями [79, с. 26].

Наразі в Україні використовуються певні форми безготівкових розрахунків, такі як залік взаємних зобов'язань та бартер. Залік зустрічних вимог зменшить бартерний грошовий потік. Грошового потоку немає. Це стосується негрошового способу оплати.

У дослідженні зроблено висновок, що розрахунок у бізнесі – це сплата боргу з однієї компанії перед іншою. Погашення – це спосіб погашення боргів і використання коштів для розрахунків [69].

Методологічні принципи формування в бухгалтерському обліку інформації про фінансові інструменти та розкриття інформації у фінансовій звітності визначаються П(С)БО 13 «Фінансові інструменти». Відповідно до цього фінансовий продукт – це договір, який одночасно веде (додає) до фінансових активів одного підприємства і є фінансовим зобов'язанням або фінансовим продуктом іншого. Крім того, це поняття тлумачиться в Міжнародних стандартах фінансової звітності (МСБО 32 «Фінансові інструменти»).

Отже, фінансові продукти включають основні продукти, такі як дебіторська заборгованість, борги та акції, а також похідні продукти, такі як фінансові опціони, ф'ючерсні контракти та форвардні контракти. Отже, фінансові продукти також можуть бути платіжними інструментами, пов'язаними з платежами. Це забезпечує специфічну функцію об'єкта обліку в населеному пункті. Тобто фінансові інструменти є самостійними об'єктами обліку, на відміну від розрахунково-платіжних документів. Використання фінансових інструментів у розрахунках дає компаніям більшу можливість приймати рішення для забезпечення своєчасного виконання зобов'язань [69].

Особливість методів обліку безготівкових розрахунків із використанням умов розрахунку також вплинула на цільове значення платежу. За загальним правилом, прострочення бюджету, прострочення митних органів, фіктивні кошти незаконного обігу, розміри фінансових санкцій, накладених на підприємства за порушення бюджетної заборгованості, заборгованість за векселями, позови. У разі стягнення грошових коштів як економічної санкції

сума відображається в бухгалтерському обліку у складі собівартості звітного періоду, що відповідає фінансовим результатам і відображається в бухгалтерському обліку [85, с.73]. Характеристики методу обліку безготівкових розрахунків визначаються за такими торговими характеристиками:

1) Формат розрахунку.

2) Спосіб оплати та спосіб оплати.

3) Місце економічного агента.

4) Фактичний рух коштів у розрахунку.

5) Результати розрахунків: Завершення комерційних операцій або формування кредиторської заборгованості [69].

Вибір ефективного способу оплати може допомогти покращити фінансове становище компанії та збільшити прибуток без залучення додаткових капіталовкладень. Тому в ринкових умовах вибір способу оплати має здійснюватися за такими, на мою думку, критеріями [6].

1) Забезпечення надійності та своєчасного надходження коштів на рахунок виробника.

2) Рівень взаємоконтролю та банківського контролю, відповідний для виконання договірних зобов'язань.

3) Прискорити документообіг.

4) Прискорити обіг коштів за рахунок скорочення часу отримання запасів і термінів оплати покупцями.

5) Мінімальна складність платіжних операцій.

У ринковому середовищі підприємницька діяльність ґрунтується на системі контрактів, укладених на поставку продукції (робіт, послуг). Оскільки контракти є основним інструментом, який керує фізичними та фінансовими ресурсами компанії, причиною для припущень щодо виниклого боргу та несвоєчасного погашення можуть бути ділові контракти [28].

Аналіз результатів оцінки стану договірних відносин показав, що [69]:

1) У більшості випадків створенням господарського договору в компанії займається головний бухгалтер, а практика управління також свідчить про

залучення кваліфікованих фахівців.

2) Дотримання партнером договірної дисципліни більшість компаній вважають «непрямим». Причини, через які компанія краще співпрацює зі зловмисними партнерами, включають: доставка товару на коротку відстань, велика втрата ринку, відсутність інших партнерів, інструкції керівництва.

3) Негативний вплив на стан фінансових відносин і контрактів в аграрному середовищі має також перегляд раніше підписаних договорів про коригування закупівельної ціни та поновлення договорів про бартерні операції.

4) Деякі компанії неохоче оскаржують свої права в суді в ситуаціях невиконання партнерських договірних зобов'язань. Свідчення тих, кому доводилося таким чином захищати інтереси компанії, дають сьогодні можливість зробити умовне припущення, що суд задовольнив лише чверть позовів компанії. Це свідчить про відносно низький рівень підтримки інтересів виробників відповідно до законодавства. .. Проте правоохоронна функція суб'єкта господарювання здійснюється бухгалтерським обліком лише за умови своєчасного, правильного та повного виконання договірних відносин.

Угоди є основним засобом фінансово-економічних відносин, а їх виконання забезпечує фінансову стабільність. Інтеграція поглядів ключових економістів із власними спостереженнями за станом договірних та бухгалтерських відносин у ринковому середовищі дає основу для визначення ключових характеристик цих відносин.

1) Взаємовідносини між суб'єктами за змістом торговельної продукції (якщо предметом обліку є продукція, виконані роботи, надані послуги) характеризуються укладенням таких господарських договорів, як: Договори постачання; Контракт; Бартерні контракти; Договір на надання послуг; Договори зберігання; Договір оренди; Договори товарного кредиту.

2) Практика менеджменту, швидше за все, втрачає виробників при укладенні контракту, оскільки не ігнорує умови та збільшує кількість стандартних випадків систематичного контракту. Нині в економічній літературі немає прямої відповіді на питання, чи варто вважати умови договору дуже

важливими. У загальному розумінні — це предмет і ціна договору [13, с. 22].

Особливістю контракту як основного ваучера є те, що він не відображається на балансовому рахунку. Водночас це є джерелом заборгованості, а інформація про загальну кількість прав та обов’язків компанії може допомогти власникам (особливо в управлінні боргом), а також прийняти рішення інвестора та кредитора [41, с. .88] (рис. 1.2).

Рис. 1.2. Аналіз договірних прав та зобов’язань у процесі формування рішення з управління заборгованістю [41, с. 88]

Тому необхідно розглядати договірні зобов'язання та права як елементи аналізу. При визначенні довіри до партнера (або при аналізі кредитоспроможності позичальника) в управлінні боргом. При оцінці

грошового потоку вашої компанії.

Згідно з компромісом багатьох вчених, договірне право має бути перевірене на відповідність певним «критеріям визнання», таким як корисність і міцність контракту. Ви можете вважати неминучим зобов’язання повністю або без штрафу, може розглядатися як «тверді» [69].

У цьому випадку думка бухгалтера щодо визнання договору, який буде відображений в обліку, буде суб’єктивним.

Тому ми вважаємо, що баланс повинен враховувати всі договірні права та обов’язки Підприємств, а відповідно до договору під час його укладення мають бути визначені «критерії доброчесності»: корисність визначається власником підприємства, виходячи зі своїх інтересів, наявність способів забезпечення суворого виконання договірних зобов'язань. Роль головного бухгалтера при укладенні договору (контракту), по-перше, полягає в ретельному контролі фінансових і платіжних вимог [6].

Для узагальнення інформації про наявність та передачу зобов’язань за укладеним договором та управління їх виконанням призначена рахунка позабалансового обліку 03 «Зобов’язання за договором». Слід зазначити, що плани рахунків бухгалтерського обліку для компаній та організацій враховують обліковий потенціал похідних та інших контрактів. Таке розкриття передбачено відповідними правилами (стандартами) бухгалтерського обліку [41, с.93].

Для товаровиробників традиційно укладають господарські угоди щодо змісту товарів, а операції з похідними інструментами можна віднести до вторинних. Тому ми вважаємо доцільним розширити поняття «інші договори», що підпадають під обов’язкову позабалансову заборгованість, через комерційні договори щодо товарних операцій. Така позабалансова заборгованість може привернути увагу кредиторів, оскільки потенційні вимоги до активів компанії безпосередньо зменшують суму, доступну для погашення боргів перед кредиторами, і, навпаки, бухгалтерські звіти компанії. У зв’язку з цим у сучасних бізнес-ситуаціях рекомендується вести облік позабалансових рахунків типу «договірні права» та «договірні зобов’язання» [6].

Основною ознакою, яка визначає, як і як господарський договір

відображається на позабалансовому рахунку, є врахування умов договору, таких як спосіб оплати (повна передоплата, часткова передоплата, оплата після отримання товару) [6].

Одним із способів покращення розрахункових відносин суб'єкта господарювання є підвищення аналітичної цінності облікової інформації. Тому є кілька важливих моментів, які необхідно враховувати, складаючи аналітичний опис договірних відносин [41].

1) Класифікація розрахунків за економіко-правовим змістом. Ми пропонуємо віднести платежі за попередньо укладеними договорами до комерційних. За цілями бухгалтерського обліку вони поділяються на товари та фінанси.

2) Види господарських контрактів (контракти купівлі-продажу, договори постачання, контракти, бартерні контракти, контракти на надання послуг, договори утримання, договори утримання під вартою, договори оренди, договори кредитування продукції).

3) Економічні агенти. Аналітичний облік необхідно вести для кожного окремого договору та предмета договірних відносин.

4) Умови розрахунку. Необхідно визначити суму непогашеної заборгованості та врахувати її для розрахунку суми непогашених збитків.

Поки що незрозуміло, що буде купувати компанія: капітал, активи, ресурси чи майно. У бухгалтерському обліку не використовується юридична категорія «майно», а в законі відсутні поняття «капітал», «ресурси» та «активи». Питання ще не врегульовано податковим законодавством. В Україні компанії купують активи і перераховують їх як активи [41].

На методологію обліку майна впливають норми цивільного законодавства України щодо права власності та його складових. У бухгалтерському обліку використовуються різноманітні поняття, такі як капітал, активи, ресурси, засоби виробництва, основні засоби та оборотні засоби. Це ускладнює навчання студентів, а також процес обліку та звітності [69].

Процес придбання активів у бухгалтерському обліку тісно пов'язаний з такими категоріями, як активи та зобов'язання (рис. 1.3).

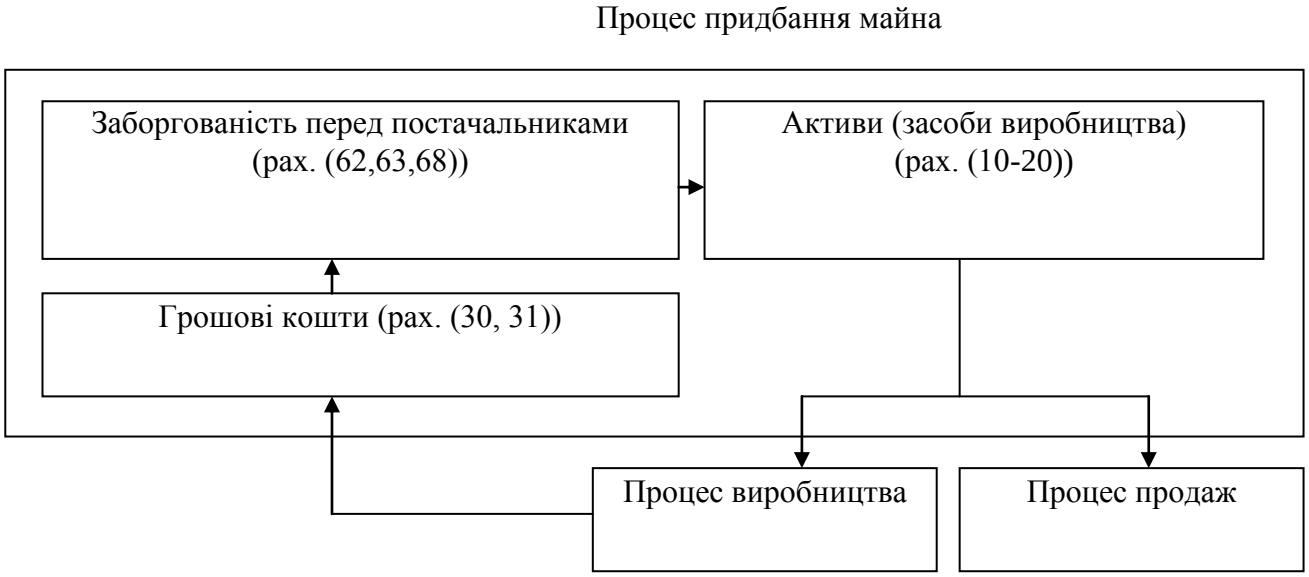

Рис. 1.3. Відображення процесу придбання майна в обліку

Отже, позабалансовий облік договірних зобов'язань підприємства починається з моменту набрання договором чинності. Слід зазначити, що зобов'язання оцінюються за їх вартістю в господарському договорі або додатках (специфікаціях) до нього [6].

Інформація про балансовий борг компанії може бути корисною для кредиторів, оскільки потенційні вимоги до активів компанії безпосередньо зменшують обсяг коштів, доступних для погашення боргу перед кредиторами. Така ситуація вимагає від кредитора оцінки боргового ризику залишку боргу до видачі позики [7].

Відображення договірних прав та обов'язків на позабалансовому рахунку має свої особливості і зазвичай не відображається у фінансовій звітності. У той же час у реальному житті деякі компанії не мають жодних зобов'язань у майбутньому. Ці обов'язки включають потенційні суттєві претензії до компанії і в кінцевому підсумку впливають на її активи. Тому фінансовий менеджер компанії також повинен мати повну інформацію про позабалансові ризики, щоб їх захистити.

Висновки до розділу 1

1. Проведене дослідження підтверджує загальне визначення поняття «кредиторська заборгованість». Серед науковців немає єдиної думки щодо природи та класифікації боргу. Кредиторська заборгованість у результаті правовідносин суб'єкта господарювання, що є результатом певних дій одного суб'єкта до іншого суб'єкта господарювання, фізичної особи, держави, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів або коштів поза бюджетом щодо передачі готівки чи інших активів пропоную віднести гроші. Надавати послуги, виконувати роботи або діяти за нормативно-правовими актами (заборгованість з податків або інші обов'язкові платежі до бюджету та цільових фондів, що знаходяться поза бюджетом) та пред'явлення вимог до кредиторів.

2. Класифікація кредиторської заборгованості надає можливість узагальнення інформації про кредиторську заборгованість залежить від потреб користувачів. Однак у бухгалтерському обліку відображаються не всі зобов’язання підприємства, а лише ті, що виникають у зв’язку з виконанням договорів або дій, здійснених компанією. Тому в контексті переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності розподіл кредиторської заборгованості стає достатнім для цілей бухгалтерського обліку поточної (короткострокової) та довгострокової. Така класифікація полегшить і водночас оновить роботу бухгалтерії.

3. Вибір ефективного способу оплати може допомогти покращити фінансове становище компанії та збільшити прибуток без залучення додаткових капіталовкладень. Тому в ринкових умовах вибір способу оплати має здійснюватися за такими критеріями: Забезпечення надійності, своєчасне надходження коштів на рахунок виробника. Відповідний рівень взаємоконтролю та банківського контролю за виконанням договірних зобов'язань. Прискорення документообігу. Прискорити обіг коштів за рахунок скорочення часу отримання товарно-матеріальних цінностей і термінів оплати покупцями, мінімальна складність платіжних операцій.

РОЗДІЛ 2
СТАН ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1 Організаційно-економічна характеристика підприємства

ТОВ «УкрАгроКом» створене та здійснює свою діяльність згідно з Статутом, Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України та іншими нормативними актами України. Юридична адреса підприємства ТОВ «УкрАгроКом»: Кіровоградська обл., Олександрійський р-н, село Головківка, вулиця СОБОРНА, будинок 1.

Товариство має за мету задоволення потреб населення та юридичних осіб в його продукції, роботах, послугах та реалізації на основі отриманого прибутку, соціальних та економічних інтересів його учасників.

Товариство має свій самостійний баланс, поточні і інші, включаючи валютний, рахунки в установах банків, печатку з своїм найменуванням, штампи, знак для товарів і послуг та інші реквізити.

Основною метою діяльності ТОВ «УкрАгроКом» є:

- отримання прибутку;
- досягнення високого рівня обслуговування споживачів.

Товариство здійснює свою господарську діяльність на принципах госпрозрахунку та самофінансування, має самостійний баланс, розрахунковий та валютний рахунки.

На даному підприємстві для здійснення оперативного управління та контролю за виконанням поставлених завдань використовується лінійна структура функціональної організації управління. Це ґрунтується на децентралізації повноважень та відповідальності за функції управління та прийняття рішень по вертикалі. Це дозволяє керувати управлінням лінійно, а функціональний відділ корпоративного управління лише допомагає лінійним

керівникам вирішувати управлінські проблеми.

Така структура управління дозволяє швидше приймати адміністративні рішення, ефективніші функціональні послуги та можливість використовувати необхідні ресурси. Для цієї компанії це найзручніше.

Завдяки раціонально організованому товаропостачанню на ТОВ «УкрАгроКом» забезпечується повнота і стійкість асортименту товарів, необхідний рівень товарних запасів, задоволення попиту населення, а також високі фінансово-економічні показники роботи.

Товаропостачання на ТОВ «УкрАгроКом»ґрунтується на наступних принципах: планомірність; ритмічність; оперативність; економічність; централізація.

Товариство має загальну систему оподаткування.

Грошові розрахунки між підприємствами здійснюються в безготівковому порядку через заснування банків і за згодою (із доручення) платника. Підприємство обслуговується ПАТ КБ «ПриватБанк», також є відкритий рахунок у банку «Укрсиббанку».

На даний момент підприємство використовує в основному передплату. Підприємство в такий спосіб мінімізує ризик неотримання коштів за відвантажену продукцію. Дана форма розрахунків дозволяє працювати з різноманітними споживачами, не аналізуючи ліквідність їхнього балансу й інші економічні показники.

Майно Товариства складається з основних та оборотних фондів і нематеріальних активів, а також інших цінностей, вартість яких відображена в балансі Товариства.

Товариство є власником: статутного фонду; продукції, що вироблена Товариством за результатами господарської діяльності; майна, придбаного за результатами фінансово-господарської діяльності Товариства; отриманих прибутків; іншого майна, придбаного на підставах, не заборонених чинним законодавством.

Тепер слід перейти до більш детального аналізу фінансових показників

діяльності підприємства. Для цього скористаємося стандартними формами звітності, які наведені в Додатках Б–В. Перш за все наведемо та проаналізуємо аналітичне групування активу та пасиву підприємства та його динаміку на протязі 2016–2020 рр. (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Аналіз активів підприємства ТОВ «УкрАгроКом»за 2016–2020 рр., тис. грн, (на кінець року)

Актив балансу	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Відхилення: (+,-) 2020/2019	Відхилення (+,-) 2020/2016
Нематеріальні активи	23	23	4	7	10	3	-13
Основні засоби	19789	19545	17183	20282	20898	616	1109
Довгострокові фінансові інвестиції	5315	5315	2816	2815	2815	0	-2500
Інші необоротні активи	241	142	38	98	550	452	309
Усього необоротні активи	25367	25024	20039	23202	24885	1683	-482
Запаси	67691	73925	80931,5	284265	100835	-183430	33144
Векселі одержані	498	498	498	498	-	-	-
Дебіторська заборгованість	6642	5449	6714	15325	138580	123255	131938
Інша поточна дебіторська заборгованість	-	361	329	390	4545	4155	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	55	6	6	12	165	153	110
Інші оборотні активи	7562	9349	7432	15040	5245	-9795	-2317
Усього оборотні активи	83343	105664	115044	203730	366580	162850	283237
Баланс	108710	130688	135084	226932	391465	164533	282755

Проаналізувавши аналітичне групування статей активу балансу слід зробити висновок, що валюта балансу збільшилась на 164533 тис. грн протягом 2016–2020 років і склала на кінець 2020 року 391465 тис. грн. Це свідчить про розширення виробництва на підприємстві. Слід зазначити, що протягом аналізованого періоду, на ріст валюти балансу найбільше всього вплинули такі елементи, як: запаси, приріст склав 33144 тис. грн та дебіторська заборгованість, яка збільшилась на кінець 2020 року на 131938 тис. грн.

Динаміка активів підприємства наведена на рис. 2.1.

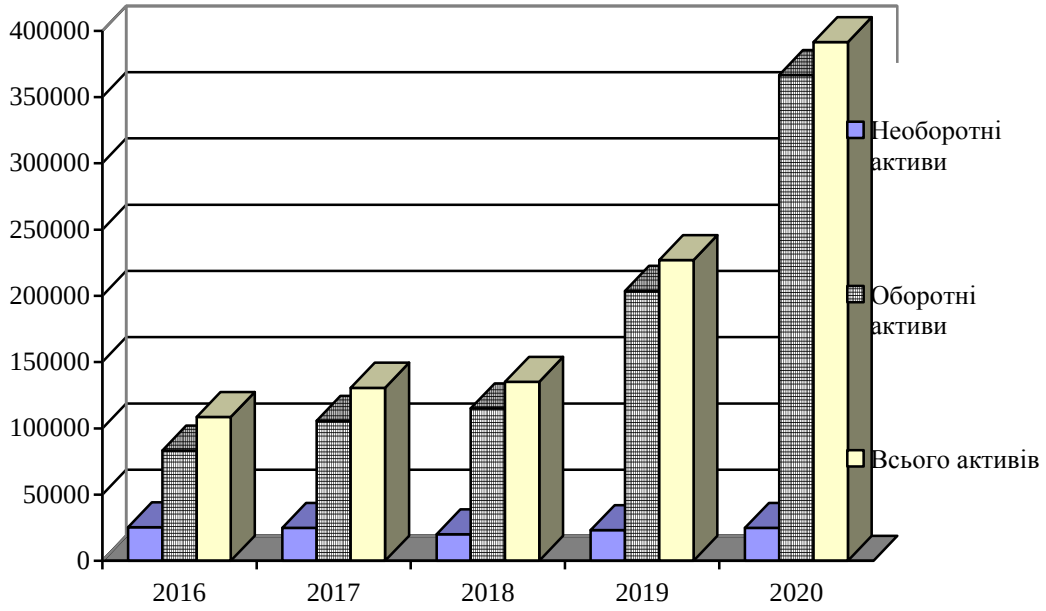

Рис. 2.1. Динаміка структури активів підприємства у 2016–2020 рр., тис. грн, (на кінець року)

Якщо розглянути тенденцію зміни активу балансу, то можна відмітити, що майже всі статті активу зросли, крім нематеріальних активі (які зменшились на 13 тис. грн), довгострокових фінансових інвестицій (що зменшились на 2500 тис. грн), одержаних векселів – 500 тис. грн та інших оборотних активів, що зменшились на 2177 тис. грн. Якщо порівняти розміри оборотних та необоротних активів, то можна зазначити, що оборотні активи в 2020 році майже в 15 разів перевищували необоротні, що свідчить про те що підприємство має легку структуру балансу.

Для повної характеристики підприємства слід розглянути та проаналізувати аналітичне групування пасиву балансу (табл. 2.2).

Аналіз групування пасиву балансу свідчить про збільшення обсягів капіталу підприємства на 282756 тис. грн протягом аналізованого періоду. Можна відмітити, що спостерігається негативна динаміка скорочення власного капіталу, який зменшився на 6831 тис. грн через скорочення нерозподіленого прибутку в 2020 році. Також слід відмітити, що до 2020 року спостерігалася позитивна тенденція нарощення нерозподіленого прибутку, що свідчить про політику тезаврації прибутку.

Таблиця 2.2

Аналіз пасивів ТОВ «УкрАгроКом»за 2016–2020 рр., тис. грн, (на кінець року)

Пасив балансу	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Відхилення 2020/2019 (+,–)	Відхилення 2020/2016 (+,–)
Статутний капітал	5842	5842	5842	5842	5842	-	-
Інший додатковий капітал	8606	8606	8606	8606	8606	-	-
Нерозподілений прибуток	9868	9999	16717	18240	3040	-15200	-6828
Усього власного капіталу	24316	24447	31165	32688	17485	-15203	-6831
Короткострокові кредити банків	3996	3069	24324	93745	95000	1256	91004
Векселі видані	1250	-	-	-	-	-	-
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	53556	55712	37869	10374	235315	224942	181760
Поточні зобов’язання за розрахунками	24466	43656	36368	82738	40995	-41743	16529
Інші поточні зобов’язання	1127	103	111	148	160	12	-967
Усього зобов’язань	84394	106241	103919	194245	373980	179736	289586
Баланс	108710	130688	135084	226932	391465	164533	282756

Негативна тенденція спостерігається щодо значного нарощення позикових коштів підприємства, дане значення збільшилось на 289586 тис. грн.

Найбільш на зростання позикових коштів вплинуло збільшення розміру банківських кредитів на 91004 тис. грн та кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги на 181760 тис. грн. Отже, підприємство має низьку платоспроможність та економічну залежність, що виходить із співвідношення власного і позикового капіталу.

Динаміка капіталу підприємства наведена на рис. 2.2.

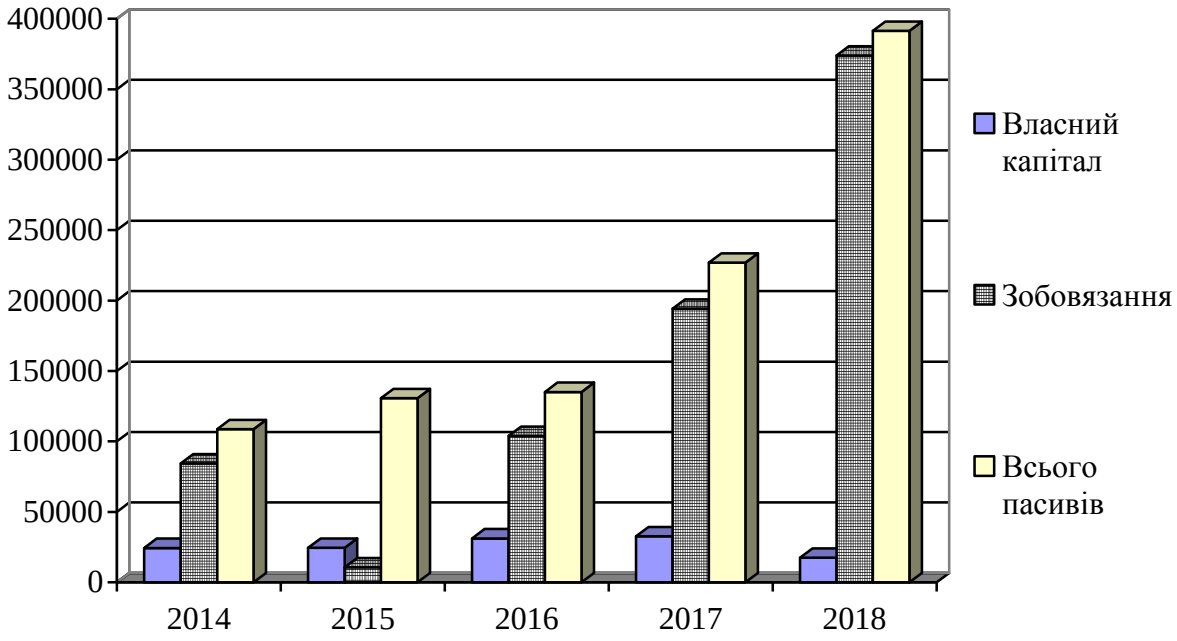

Рис. 2.2. Динаміка структури пасивів підприємства у 2016–2020 рр., тис. грн, (на кінець року)

Для отримання узагальненої оцінки динаміки фінансового стану можна співставити зміни суми балансу із зміною фінансових результатів фінансової діяльності (виручкою від реалізації продукції) використовуючи Форму №2 «Звіт про фінансові результати». Даний аналіз наведений в табл. 2.3.

Отже, ми бачимо значний ріст темпів росту виручки від реалізації, що говорить про покращення використання засобів на підприємстві порівняно з попереднім періодом. Підприємство протягом аналізованого періоду збільшувало масштаби своєї діяльності, при цьому слід зазначити, що відбулося зростання дебіторської заборгованості, це свідчить про погіршення кредитної політики підприємства. Зростання капіталу підприємства відбулося рахунок збільшення кредиторської заборгованості, при цьому власний капітал зменшився, що вплине на фінансову стійкість та платоспроможність і відповідно погіршить рівень фінансового стану підприємства. З метою більш ґрунтованої оцінки фінансового стану підприємства, здійснимо аналіз його діяльності за основними показниками.

Таблиця 2.3

Аналіз зміни валюти балансу та виручки від реалізації ТОВ «УкрАгроКом» у 2016–2020 рр., тис. грн

Коефіцієнт	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Відхилення 2020–2016 рр. (+,–)
Коефіцієнт приросту валюти балансу	7,31	20,21	3,36	67,99	72,50	65,19
Коефіцієнт приросту виручки від реалізації продукції	32,65	(13,82)	16,46	86,83	272,59	242,94

Результати управління активами характеризує їх стан та ефективність використання, тож аналіз цих напрямів має здійснюватись постійно та є обов’язковою складовою фінансового аналізу.

Отже, наведемо розрахунки аналізу майнового стану підприємства (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Аналіз майнового стану підприємства у 2016–2020 рр.

Коефіцієнт	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Відхилення 2020/2019	Відхилення 2020/2016
1	2	3	4	5	6	7	8
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,17	0,23	0,30	0,32	0,35	0,03	0,18
Коефіцієнт реальної вартості майна	0,18	0,14	0,12	0,09	0,05	-0,040	-0,13
Коефіцієнт оновлення основних засобів	0,14	0,28	0,15	0,18	0,34	0,16	0,20
Коефіцієнт вибуття основних засобів	0,08	0,04	0,12	0,008	0,23	0,23	0,15

Аналіз майнового стану підприємства свідчить про те, що коефіцієнт зносу основних засобів протягом періоду мав тенденцію до збільшення, що є негативним фактором так у період з 2016 по 2020 роки даний коефіцієнт збільшився на 0,18.

Продовження табл. 2.4

1	2	3	4	5	6	7	8
Коефіцієнт приросту вартості основних засобів	0,06	0,23	0,03	0,17	0,10	0,07	0,04
Коефіцієнт компенсації вибуття основних засобів	0,08	0,06	0,23	0,04	0,69	0,64	0,61
Коефіцієнт придатності основних засобів	0,83	0,77	0,70	0,68	0,65	-0,03	-0,18

Коефіцієнт реальної вартості майна свідчить про те, що на 0,13 зменшилась частка вартості майна у частці вартості основних засобів виробництва – це є теж негативною тенденцією.

Динаміка основних коефіцієнтів майнового стану підприємства ТОВ «УкрАгроКом» за 2016–2020 рр. наведена на рис. 2.3.

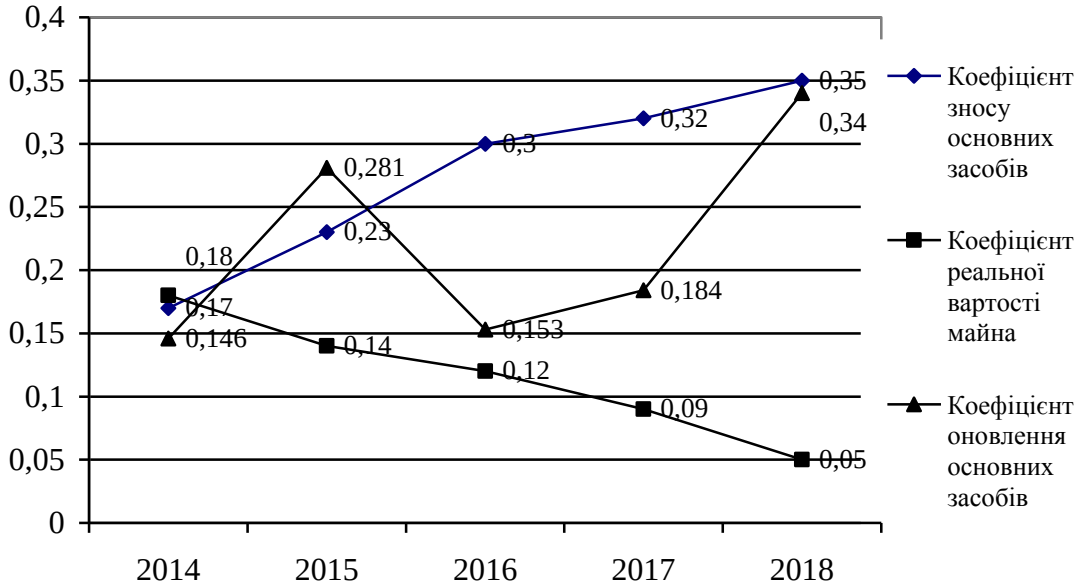

Рис. 2.3. Динаміка основних коефіцієнтів майнового стану підприємства ТОВ «УкрАгроКом» за 2016–2020 рр. (на кінець року)

Негативним є тенденція збільшення коефіцієнту вибуття основних засобів на 0,20, що було більшим ніж приріст оновлення основних засобів (0,18) на 0,02. Протягом 2016–2020 року спостерігалася також загальна тенденція зменшення придатності основних засобів, що може характеризуватися

негативною інвестиційною та амортизаційною політикою.

Таким чином ТОВ «УкрАгроКом», основною діяльністю якого, є виробництво, оптова та роздрібна торгівля текстильними товарами, має значні темпи розвитку. Протягом аналізованого періоду на ТОВ «УкрАгроКом» спостерігався значний ріст темпів росту виручки від реалізації, що говорить про покращення використання засобів на підприємстві порівняно з попереднім періодом. Також відбулося збільшення валюти балансу, що свідчить про ріст виробничих можливостей підприємства та заслуговує позитивної оцінки. Збільшення чистого оборотного капіталу протягом аналізованого періоду свідчить про збільшення спроможності компанії погасити поточний борг і розвивати подальшу діяльність у майбутньому.

2.2. Організація первинного обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками

Документація є важливим елементом методу бухгалтерського обліку, оскільки вона допомагає контролювати господарські операції та є необхідною умовою для бухгалтерського обліку. Тому підставою для обліку розрахунку з постачальником ТОВ «УкрАгроКом» є основний документ, що документує факти його функціонування.

Формування раціонального документообігу залежить від організаційної структури підприємства, форми бухгалтерського обліку, документообігу, чисельності персоналу, задіяного в обліку та управлінні, виду основних документів та звітності, а також технічних можливостей ЕОМ та ЕОМ. програми. Робити. Використовується для обліку розрахунків з постачальниками. Платіжна документація між постачальником і покупцем залежить від терміну та форми оплати (каса або чек) (рис. 2.4).

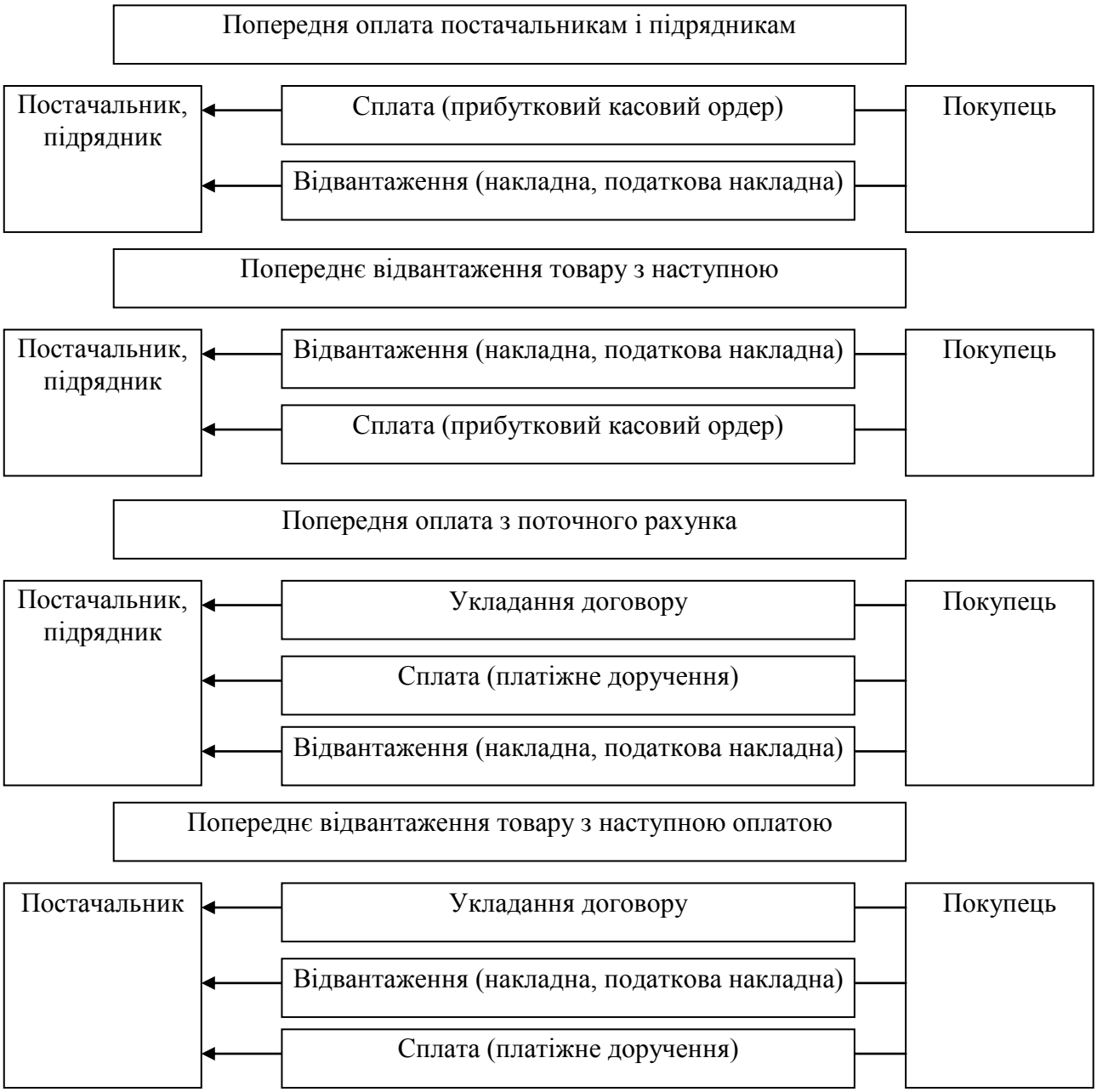

Рис. 2.4. Схема документування розрахунків між постачальниками, підрядниками та покупцями на ТОВ «УкрАгроКом» залежно від терміну і форми оплати

Здійснюючи розробку плану організації документування обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками ТОВ «УкрАгроКом» розробило схему переліку господарських операцій підприємства з метою узагальнення організаційної структури обліку та контролю посадових осіб (рис. 2.5).

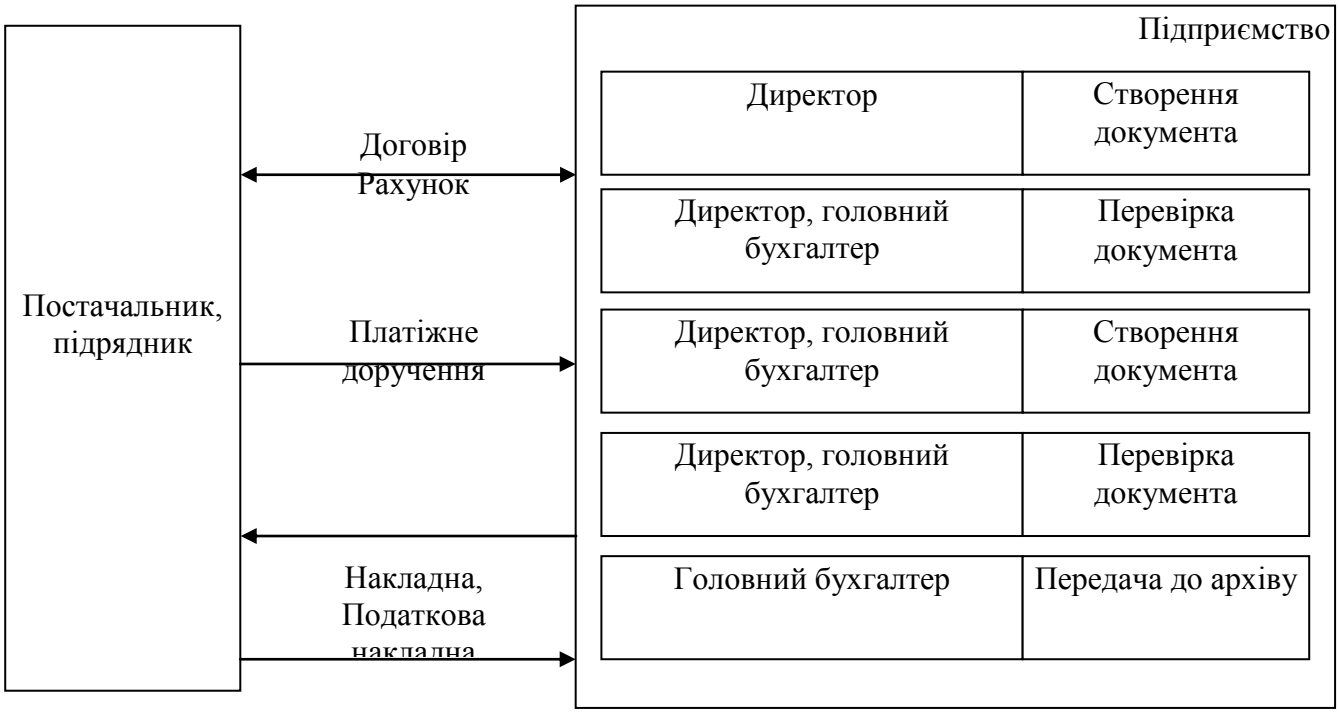

Рис. 2.5. Схема документообігу розрахунків з постачальниками і підрядниками на ТОВ «УкрАгроКом»

Комерційні операції з ТОВ «УкрАгроКом» відображатимуться лише на підставі своєчасно оформлених документів та з уточненням усіх реквізитів. Документи, які надходять до бухгалтерії підприємства, ретельно перевіряються за якісними критеріями надійності, законності, достовірності та точності.

Облік роботи бухгалтерських рахунків функціонально здійснює бухгалтер підприємства після обробки документів (групування, виставлення рахунків, конфігурація, реєстрація).

Документообіг – це достатньо організована система створення, перевірки, обробки та відправлення основних облікових документів, якість якої характеризується використанням документообігових операцій і діаграм. Документообіг (документопотік) починається з видачі постачальником рахунок на оплату.

Надходження товарів від постачальників, як правило, оформляються на депозит (ТТН), рахунки-фактури або податкові накладні, митні декларації на товари тощо. Інвентаризаційні квитанції, наприклад товарно-матеріальні цінності, що надійшли на склад, оформлюються прибутковим ордером (ф. №М-

4). Якщо під час приймання запасів виявлено кількісні або якісні розбіжності з даними в інструкціях постачальника, необхідно створити акт приймання матеріалу (ф. №2М-7).

Постачальник оформляє товар і платіжні документи на відвантажену продукцію, відправляє їх у банк і передає покупцеві, підприємству.

Кредиторська заборгованість перед постачальниками може бути оплачена безготівковими або готівковими розрахунками.

У більшості випадків ТОВ «УкрАгроКом» використовує безготівкові розрахунки з кредиторами. Безготівкові розрахунки здійснюються за допомогою платіжного повідомлення, платіжного повідомлення, акредитива, інкасо, обіцянки або за допомогою інших способів оплати. Наприклад, використовуйте чеки в документальному та електронному форматах.

Правила, формати та стандарти безготівкових розрахунків в Україні, що впроваджуються за участю банків, у Рекомендаціях щодо безготівкових розрахунків в Україні у власній валюті, затверджених постановою Ради НБУ Постановою Правління НБУ від 21.01.2004 № 22, він перерахований та використовується ТОВ «УкрАгроКом».

Безготівкові розрахунки включають перерахування певної суми коштів з вашого рахунку ТОВ «УкрАгроКом» на рахунок вашого постачальника. У таблиці 2.6 наведено документи, надані постачальнику після отримання ТМЦ.

Зобов’язання визнається тоді, коли його можна достовірно оцінити, і майбутні економічні вигоди, пов’язані з об’єктом, мають тенденцію надходити до суб’єкта господарювання. Якщо раніше визнане зобов’язання не було погашено на дату балансу, ця сума буде включена до доходу звітного періоду. Зобов'язання тепер відображаються в балансі за сумою погашень [69].

Загалом, загальну тривалість документа слід звести до мінімуму. Для цього необхідно обмежити кількість осіб, залучених до створення документа, і встановити достатній порядок виконання графіка [25].

Щоб керувати переміщенням документів розумно, потрібно встановити час для якнайшвидшого надсилання та обробки документів. Визначення

особливих вимог щодо передачі документів від виконавця до виконавця з бухгалтерії до іншого відділу. Від бухгалтерії до обчислювальних центрів тощо [25].

Для кожного документа ТОВ «УкрАгроКом» створюється операграма або грам-документ.

Наприклад, при доставці товару постачальник надає рахунок-фактуру або накладну-фактуру та податкову накладну. Рахунки-фактури вказані в списку рахунків-фактур, а податкові накладні – у списку рахунків-фактур для отриманих та виданих податкових накладних. У таблиці нижче показана операграма консигнаційного продукту. 2.5.

Таблиця 2.5

Операграма накладної при розрахунках з постачальниками і підрядниками ТОВ «УкрАгроКом»

Зміст операції	Бухгалтер	Керівник	Завідуючий складом	Експедитор
Складання накладної				
Затвердження правильності накладної				
Відвантаження матеріальних цінностей				
Отримання матеріальних цінностей				

Довіреність видається та реєструється довіреністю на отримання товарів зі складу постачальника. Оплата постачальнику здійснюється платіжними інструкціями.

У таблиці нижче наведено операції з платіжних доручень ТОВ «УкрАгроКом». 2.6.

Якщо вартість відпущеного постачальником матеріалу транспортується автотранспортом, то бухгалтерія постачальника виписує партію на підставі підписаного договору та даних, визначених повіреним органом [69].

У таблиці нижче наведена операграма консигнаційного продукту ТОВ «Укр АгроКом». 2.7.

Таблиця 2.6

Операграма платіжного доручення при розрахунках з постачальниками і підрядниками ТОВ «УкрАгроКом»

Зміст операції	Керівник підприємства	Головний бухгалтер	Касир підприємства	Касир банку	Постачальник підрядник
Складання документа					
Перший підпис документа					
Другий підпис документа					
Відправлення документа					
Отримання документа для передані					
Кінцеве отримання					

Тому основний матеріал є основою для опису господарських операцій підприємства в бухгалтерському обліку.

Однак питань про потребу в первинних ресурсах зазвичай не виникає. Найпоширеніші запитання: які документи мені потрібно створити в певній ситуації та як їх правильно ввести?

Таблиця 2.7

Операграма товарно-транспортної накладної ТОВ «УкрАгроКом»

Зміст операції	Бухгалтер	Керівник	Зав. складом постачальника	Водій-вантажник	Експедитор	Зав. Складом покупця
Складання ТТН						
Затвердження правильності даних ТТН						
Завантаження цінностей						
Отримання вантажу						
Доставка вантажу						
Відвантаження Покупцю						

Дослідження показують, що на практиці часто виникають питання щодо торгових доказів щодо закупівель, поставок, повернення, платежів та балансування товарів і послуг [69].

Однією з проблем вирішення цього питання є відсутність невідповідних або первинних документів.

Особливо це стосується розрахунків з постачальниками. Часто єдиним документом, що дає свідоцтво про передачу товару, товару, який надсилає сам продавець, є будь-яке відправлення, що не містить несанкціонованих штампів продавця і покупця. Усі необхідні деталі визначених вимогами статті 9 Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» [58].

Точність та своєчасність оформлення кожного первинного документа та надходження на облік у бухгалтерській книзі ТОВ «УкрАгроКом» здійснюється згідно із затвердженим графіком документообігу.

Загалом на малюнку показано кількість основних документів, пов'язаних з організацією обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками ТОВ «УкрАгроКом» представлений на рис. 2.6.

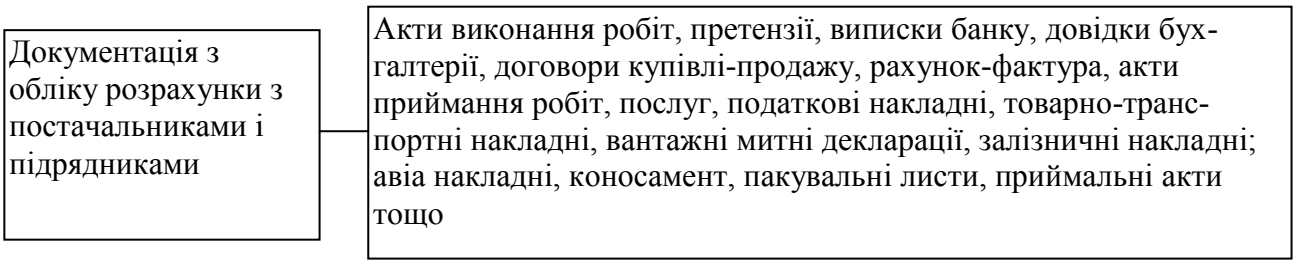

Рис. 2.6. Обсяг первинної документації з обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками ТОВ «УкрАгроКом»

Крім того, інформаційні системи та технології в обліково-аналітичній роботі мають вирішальне значення для правильної організації обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками.

Підсумовуючи вищесказане, головна бухгалтерська організація ТОВ «УкрАгроКом» відіграє важливу роль у наданні додаткової прозорої та достовірної інформації про розрахунки з постачальниками та підрядниками, про стан заборгованості перед ними тощо. .. Потім вона відображається у

фінансовій звітності внутрішніх і зовнішніх користувачів і використовується для аналізу фінансово-господарської діяльності, контрольних розрахунків тощо.

Таким чином, первинна бухгалтерська організація ТОВ «УкрАгроКом» надає своєчасну, детальну та достовірну інформацію про розрахунки з постачальниками та підрядниками та стан виплат заборгованості на підприємстві. Основні документи досліджуваних підприємств оформляються у вигляді своєчасних нормативів відповідно до вимог, встановлених згідно із затвердженим графіком документообігу.

2.3. Організація синтетичного і аналітичного обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками

Загалом до всіх підприємств, які здійснюють господарську діяльність, поширюються чинні нормативні вимоги щодо обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками. За загальним правилом організації загального обліку відповідають вимогам нормативних документів. Однак, коли йдеться про організацію та методику аналітичного обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками, підприємства практично не мають ключового елемента в обліковому процесі, а основний і поточний облік розрахунків з постачальниками та підрядниками мають раціоналізацію. має відмітну облікову номенклатуру, журнал аналітичного обліку, план роботи тощо [69].

Результатом є спрощена та неефективна система управління розрахунками з постачальниками та підрядниками, з відсутністю оперативного та довгострокового аналізу доцільності, ризику та ефективності [6].

Бухгалтерський облік розрахунків з постачальниками та підрядниками ведеться у ТОВ «УкрАгроКом» на рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками». Рахунок пасивний. Про товарні борги та борги постачальників, отримані від постачальників і підрядників. Дебет-погашення

або амортизація боргу.

Визначений рахунок – це компанія, пов’язана з наданими послугами, включаючи отримані інвентаризації, отримані (виконані роботи), постачання електроенергії, газу, пари, води тощо, а також послуги з доставки чи обробки цінностей. примирення з організаціями та окремими особами. Є платіжний документ, який не надійшов, тобто неотримана доставка.

Аналітичний облік розрахунків з постачальниками ведеться для кожної юридичної або фізичної особи, яка є постачальником. Аналітичні рахунки об’єднуються в субрахунки: 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»; 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками».

На субрахунку 631 "Розрахунки з вітчизняними постачальниками" ведеться облік розрахунків за одержані товарно-матеріальні цінності, виконані роботи, надані послуги з вітчизняними постачальниками та підрядниками.

На субрахунку 632 "Розрахунки з іноземними постачальниками" ведеться облік розрахунків з іноземними постачальниками та підрядниками за одержані товарно-матеріальні цінності, виконані роботи, надані послуги.

Аналітичний облік ведеться індивідуально для кожного постачальника та підрядника в розрізі кожного документа (рахунка) на оплату.

Зобов’язання визнається тоді, коли його можна достовірно оцінити, і майбутні економічні вигоди, пов’язані з об’єктом, мають тенденцію надходити до суб’єкта господарювання. Якщо раніше визнане зобов’язання не було погашено на дату балансу, ця сума буде включена до доходу звітного періоду. Тепер зобов’язання відображаються в балансі за сумою погашень.

Пасив є одним з компонентів балансу і вважається джерелом фінансування операцій, інвестицій та фінансової діяльності компанії.

Тому всі операції з ТОВ «УкрАгроКом» відображатимуться на рахунку 63 незалежно від того, коли буде отримано рахунок. У разі невиконання умов договору або арифметичної помилки з постачальника буде стягнуто плату. Тому бухгалтерія робить запис: ДТ 374 КТ 63.

Від поставки реального активу від постачальника до пред’явлення розрахункової квитанції на основі цього платежу називається поставкою без

рахунків. За такої пропозиції реальні активи відображаються за ціною придбання або обліковою ціною: ДТ 20,22 КТ 63.

Нерухомі активи, сплачені, але не отримані в кінці місяця (або передані на зберігання постачальнику), класифікуються як реальні активи в дорозі. Неоплачена вартість умовно розглядається бухгалтерією «УкрАгроКом» для відображення балансу підприємства у складі виробничих запасів ДТ 20,22 КТ 63. Запаси, які розглядаються як транзит у наступному місяці, будуть отримані та відвантажені в отриманій сумі. При сплаті боргу продавця робиться пост: ДТ 63 КТ 31,30. Після закінчення строку позовної давності кредиторська заборгованість розглядається як дохід шляхом зміни зобов'язання.

Розвиток аналітичного обліку розрахунків з постачальниками має забезпечити можливість отримання необхідних даних щодо: Постачальників неоплачених платіжних документів, не придбаних вчасно. Видавати векселі, які ще не настали на момент платежу. Отримувати прострочені векселі, комерційний борг [69].

В ТОВ «УкрАгроКом» ведеться аналітичний облік по кожному постачальнику та підряднику за кожним платіжним документом. Аналітичний облік розрахунків за імпортними операціями за країнами та між ними щодо постачальників або номерів контрактів.

Під час своєї господарської діяльності ТОВ «УкрАгроКом» постійно веде звірку з контрагентами, у тому числі з постачальниками, щодо закупівлі сировини, матеріалів та інших товарно-матеріальних цінностей, визначених договором. Основною нормативно-правовою базою, що регулює бухгалтерські організації з проведення звірок з кредиторами в економіці, є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» та Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. Наше дослідження практики бухгалтерського обліку в компанії показало, що ТОВ «УкрАгроКом» ретельно дотримується вимог законодавства щодо здійснення комплексного та аналітичного обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками. Компанія пропонує умови, викладені в договорах і угодах з постачальниками і

підрядниками. Бухгалтерія вчасно оплачує рахунки постачальникам і підрядникам, керує сумою кредиторської заборгованості, координує розрахунки з підрядниками та точно відображає операції між постачальниками та підрядниками на цих рахунках.

2.4. Розробка облікової політики з питань обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками

У ситуації, що склалася, підприємства самостійно проводять економічну, організаційну та підприємницьку політику для своєї діяльності, тому потребують особливої уваги для управління системою бухгалтерського обліку. Зміни в системі зв'язків з громадськістю та умовах діяльності господарюючих суб'єктів визнали необхідність істотних змін в бухгалтерському та бухгалтерському інструментарії. Фундаментальна роль у корпоративній обліковій політиці є найнадійнішим і найважливішим чинником. Інформація є своєчасною та достовірною [66].

Облікова політика є важливим інструментом оптимізації податкового навантаження на організацію, впливаючи на кінцеві результати діяльності організації та галузі в цілому, щоб можна було складати достовірну бухгалтерську (фінансову) та управлінську звітність [66].

Положення щодо бухгалтерського обліку та звітності Нинішня система регулювання має спеціальні методи формулювання та оголошення облікової політики для цілей бухгалтерського обліку та оподаткування. Проте методологічної та методичної основи для такого формування немає. У цих умовах постає об’єктивна мета вивчення облікової політики, стандартів розвитку, принципів формування за галузевими деталями та їх впливу на фінансові результати підприємства [63].

Досвід країн із розвиненою ринковою економікою, що підвищують самостійність організацій у виборі облікової політики, збільшує її вплив на

ефективність облікового процесу, забезпечення цілісності та надійності активів та фінансового становища підприємства.

З вищезазначеного кожне підприємство має право вибрати варіанти обліку, що забезпечують повне виконання функцій управління, виходячи з деталей його діяльності. У цьому випадку облікова політика є специфічним елементом регулювання бухгалтерського обліку на корпоративному рівні, альтернативним поєднанням державного регулювання та корпоративної незалежності [63].

Сьогодні кожен суб'єкт, який займається певною господарською діяльністю, виглядає як автономна мікроекономічна одиниця з унікальними економічними характеристиками та певною правовою формою. Однією з таких форм є модель організації бухгалтерського обліку, що встановлюється підприємством і затверджується власником або юридичною особою [63].

Основною метою облікової політики є визначення найбільш відповідного методу обліку для конкретної фірми для надання якісної інформації у вигляді звітів [63].

Бухгалтерський облік ТОВ «УкрАгроКом» базується на відповідній правовій базі. Законодавчі та нормативні акти, які безпосередньо регулюють облік і звітність організацій (положення, інструкції, інструкції, рекомендації, накази тощо), а також вимоги фінансового та господарського права. У таблиці 2.8 нижче наведено закони та положення облікової політики.

Елементи відповідальної облікової політики УкрАгроКом включають способи оцінки зобов'язань за операціями пов'язаних сторін. Пов'язана сторона – це підприємство, яке перебуває під контролем або суттєвим впливом іншої особи, і яке прямо чи опосередковано контролює або має значний вплив на діяльність товариства. Перелік пов'язаних осіб визначається підприємством з урахуванням характеру відносин, а також організаційно-правової форми, яка дотримується принципу, що економічне ядро є більш домінуючим, ніж організаційно-правова форма.

Таблиця 2.8

Юридичне регулювання облікової політики

Вид правового акту	Питання, які розкриває акт
Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні"	Визначення облікової політики та правової основи організації в компанії - Визначення терміну «Міжнародні стандарти фінансової звітності» - Визначення застосування міжнародних стандартів
Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"	Розкриття інформації про облікову політику в записах фінансової звітності компанії
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах"	Внести зміни до облікової політики підприємства
Лист Міністерства фінансів України "Про облікову політику"	Відображення обраних методів, принципів і процедур в управлінському документі (послідовності)); Внести зміни в облікову політику. Розкриття облікової політики в записах фінансової звітності

Відповідно до П(С)БО 23 «Розкриття інформації щодо пов’язані сторони» [53], оцінка зобов’язань за операціями з пов’язаними сторонами може здійснюватися такими способами: ціна перепродажу; «Вартість плюс»; Балансова вартість.

За методом неконтрольованої ціни використовується ціна, що визначається ціною тієї ж готової продукції (товарів, робіт, послуг), проданої покупцеві, не пов’язаному з продавцем у звичайних умовах діяльності [66].

За методом ціни перепродажу ціна зменшується шляхом віднімання відповідної націнки.

Метод «витрати плюс» використовує ціну, яка включає вартість товару, визначену продавцем, і відповідну націнку.

За методом балансової вартості активи оцінюються за балансовою вартістю, визначеною згідно з відповідними (стандартними) положеннями бухгалтерського обліку [66].

Загалом, оптимально сформована облікова політика включає не тільки методологію, а й організаційні елементи з бухгалтерського, адміністративного та податкового аспектів. Загальні організаційно-облікові принципи ТОВ

«УкрАгроКом» визначаються спеціальними організаційно-розпорядчими документами. Облікова політика, прийнята підприємством, визначається іншим наказом. Управлінські документи створюються та затверджуються відповідно до вимог, встановлених до діловодства. Якість встановленої облікової політики залежить від таких критеріїв, як економічна доцільність, чесність, справедливість облікової політики, узгодженість законодавчої бази, раціональність методів обліку, дотримання корпоративних цілей, автоматизація обліку, що визначаються [4].

У процесі постачання юридичний обов’язок компанії виникає при укладенні договору на поставку запасів. Заборгованість, що виплачується постачальникам (підрядникам), виникає при укладенні договору на умовах відстрочки платежу (товарний або комерційний борг). За договором постачальник зобов’язаний передати активи покупцеві і може вимагати зобов’язання у вигляді оплати (або будь-якої іншої форми компенсації) з отриманих активів.

Борг визнається тоді, коли він виконує дві важливі функції:

- Визначні рейтинги.

- Платежі можуть зменшити фінансові вигоди.

Класифікація зобов’язань за способом погашення, часом виникнення, строком погашення, ймовірністю вартості тощо дуже важлива для визначення елементів облікової політики підприємства. [70, с. 67].

Відповідно до П(С)БО 11 «Зайнятість» для цілей бухгалтерського обліку зобов’язання поділяються на довгострокові, поточні, заставні, умовні зобов’язання та доходи майбутніх періодів. Заборгованість за товари, будівництво та послуги є короткостроковими зобов'язаннями.

Слід зазначити, що відповідно до Методичних рекомендацій [63], розкриття методів бухгалтерського обліку для обліку заборгованості за товари, операції та послуги не є невід’ємною частиною облікової політики підприємства. Це пов’язано з тим, що немає альтернативного способу обліку заборгованості за товари, роботи та послуги. Відповідно до принципу обачності

(обережності, консерватизму) підприємства повинні використовувати в бухгалтерському обліку методи оцінки, які повинні запобігати заниженню оцінки зобов'язань. Виходячи з цього принципу, кредиторська заборгованість за товари, операції та послуги обчислюється в один спосіб із вартістю, яка записується в першоджерелі на день визнання. Відповідно до П(С)БО 11 «Зобов'язання» кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги та всі зобов'язання тепер відображається в балансі на суму погашення [49].

Проте методологічний елемент обліку кредиторської заборгованості за товари, операції та послуги не обмежується значенням дати визнання. Методологічна основа організації та обліку кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги на підприємстві також включає документи, інвентаризацію тощо.

Також важливим елементом організації, яка веде облік кредиторської заборгованості за товари, операції та послуги, є відокремлення обліку за функціональними сферами (фінанси, адміністрування, оподаткування) та забезпечення відповідного внутрішнього контролю. І хоча багато з цих факторів безпосередньо не впливають на вартість фінансової звітності, на нашу думку, це облікова політика компанії щодо обліку заборгованості за товари, роботи та послуги для прийняття бізнес-рішень.

Основними обов'язками організації з обліку кредиторської заборгованості за товари, операції та послуги, визначені наказом про облікову політику ТОВ «Укр АгроКом», є:

- Забезпечити точну та повну реєстрацію даних в бухгалтерських документах та записах, чітку розрахункову документацію.

- Відображення достовірної інформації про зобов'язання у формі фінансової звітності.

- Створення ефективної системи контролю внутрішнього боргу.

- Надає інструменти автоматизації бухгалтерського обліку для процесу обліку відповідальності кваліфікованих бухгалтерів.

- Встановлення наказу по підприємству штатного розпису,

відповідального за точність розрахунків і своєчасність оформлення документів;

- Визначити комплексну та аналітичну послідовність обліку.

- Перевіряйте своєчасні платежі та запобігайте несплачені рахунки.

- Створити графік платежів;

- Створення детальних і систематичних файлів інформації про кредиторів.

-Як вибрати, виконати, метод, збирати та обробляти інформацію про транзакції для виконання поточних і наступних операцій з управління, планування, управління та аналізу.

Особливу увагу при управлінні та веденні кредиторської заборгованості за товари, будівництво та послуги слід звернути на класифікацію постачальників і підрядників для цілей управління. Кредиторська заборгованість за продукцію, роботи та послуги ТОВ «УкрАгроКом» ведеться на рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками». Це рахунок має три субрахунки другого порядку: 631 - «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»; 632 - «Розрахунки з іноземними постачальниками», 633 - «Розрахунки з учасниками ПФГ».

На основі стандартних субрахунків управлінська класифікація субрахунків ТОВ «УкрАгроКом» базується на базовій ситуації постачання або типу постачання для покращення логістики та управління запасами, валюті платежу, економічному сегменті (географічному). , На основі групи постачальників.

Рахунки, які мають бути оплачені за товари, роботи та послуги, є грошовими, тому необхідно враховувати вимогу П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів». На робочій схемі наведено окремі субрахунки з відображенням кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги в національній валюті (рахунок 631- «Розрахунок з вітчизняними постачальниками») та кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги в іноземній валюті. Тому залежно від виду валюти буде відкритий третинний субрахунок для рахунку 632. Наприклад, 6321 «Розрахунки з іноземними постачальниками в доларах США», 6322 «Розрахунки з іноземними

постачальниками в євро».

Облікова політика звітності за економічними (географічними) сегментами є частиною облікової політики підприємства і включає комплекс принципів, методів і процедур, що забезпечують встановлення показників звітності, для ідентифікації та реєстрації. . Інформація групи щодо сегментної звітності призначена для відображення у фінансовій звітності суб'єкта господарювання.

Бухгалтери та постачальники фінансової звітності за бізнес-підрозділами підпадають під дію вимог П(С)БО 29 «Фінансова звітність за сегментами» [54]. Зобов'язання звітного сегмента – це зобов'язання економічних або географічних сегментів компанії, які виникають у результаті звичайної діяльності та безпосередньо пов'язані з цим сегментом. Якщо витрати на погашення боргу також віднесені до цього звітного сегмента, то заборгованість, що виникла на корпоративному рівні, пов'язана з певною частиною звітного сегмента, присвоюється.

Подання інформації про показники в економічних (географічних) сегментах здійснюється на основі звітів внутрішнього контролю. Тому облік товарів, робіт, послуг, кредиторської заборгованості за роботи здійснюється з урахуванням економічної структури підприємства за сегментами економіки. , Розподіл показників між видами діяльності. , За типом джерела тощо.

Елементами облікової політики компанії щодо кредиторської заборгованості за товари, операції та послуги ТОВ «УкрАгроКом» є способи оцінки зобов'язань за операціями з пов'язаними особами. Це важливо, виходячи з двох бухгалтерських завдань:

- Виправлення податкових кредитів з ПДВ на придбання товарів, робіт і послуг.

- Виправте суму витрат, що враховуються при розрахунку об'єктів оподаткування.

Пов'язані сторони – це компанії, які контролюють інших або мають суттєвий вплив на інших, а також прямо чи опосередковано контролюють чи мають значний вплив на їхню діяльність [53]. Перелік пов'язаних осіб

визначається підприємством з урахуванням характеру відносин, а також організаційно-правової форми, яка дотримується принципу, що економічне ядро є більш домінуючим, ніж організаційно-правова форма.

Відповідно до П(С)БО 23 «Розкриття інформації про пов’язані сторони» [53], оцінка зобов’язань за операціями з пов’язаними сторонами може здійснюватися за допомогою таких методів: ціна перепродажу; «Вартість плюс»; Балансова вартість. За методом неконтрольованої ціни ціна визначається ціною тієї ж готової продукції (товарів, робіт, послуг), проданої покупцям, які не мають жодного відношення до продавця за нормальних умов діяльності. За методом ціни перепродажу ціна зменшується шляхом віднімання відповідної націнки. Метод «витрати плюс» використовує ціну, яка включає вартість товару, визначену продавцем, і відповідну націнку. За методом балансової вартості активи оцінюються за балансовою вартістю, визначеною відповідно до відповідних (стандартних) положень [66].

У контексті податкового законодавства особливо важливою є відповідна облікова політика для управління кредиторською заборгованістю за товари, операції та послуги, пов’язані з операціями з пов’язаними сторонами. Щоб уникнути ухилення від сплати податків, операції з пов’язаними сторонами повинні бути підтверджені для встановлення нормальної ціни [53].

Загалом, порядок оформлення документів про організацію та ведення бухгалтерського обліку (облікової політики) в ТОВ «УкрАгроКом» включає такі положення (додатки), які безпосередньо стосуються обліку кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги.

- План роботи рахунку (за типом валюти платежу, економічним сегментом, групою постачальників), включаючи реквізити субрахунків управління рахунками 63.

- Обов'язок бухгалтера виконувати операції з погашення заборгованості за товари, операції та послуги.

- Реєстрація бухгалтерського аналізу за рахунками сплаченої заборгованості за товари, роботи та послуги;

- Скласти графік документообігу (особливо частини операції з погашення заборгованості за товари, роботи, послуги).

- Затверджені документи щодо умов зберігання господарських договорів та інших господарських документів щодо обліку заборгованості.

- Графік інвентаризації та структура ревізійної комісії.

- Положення щодо здійснення роботи з розглядом скарг.

- Список пов'язаних осіб.

Тому, згідно з дослідженням, ми вважаємо, що корпоративна облікова політика, яка веде облік боргових рахунків за товари, операції та послуги, повинна включати методологічні, організаційні, правові та податкові аспекти. Зокрема, питання обліку кредиторської заборгованості за товари, операції та послуги підприємства слід вирішувати шляхом розгляду класифікації рахунків, документів, товарно-матеріальних цінностей та розподілу за економічними (географічними) сегментами. Особливу увагу слід звернути на операції з постачальниками (пов’язаними особами) для виправлення кредитів з ПДВ та витрат, які враховуються при розрахунку об’єктів оподаткування.

2.5. Удосконалення організації бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками

Питання отримання товарно-матеріальних цінностей, оплати з постачальником отриманих товарно-матеріальних цінностей, виконаної роботи та послуг, які надає будь-яка компанія-власник, на сьогоднішній день стала однією з найбільш актуальних. Узгодження між економічними суб’єктами є важливою частиною розширеної селекції, яка залежить не тільки від кінцевого результату діяльності підприємства, його фінансового становища, а й від економічного зростання країни в цілому [36].

Невідповідність в оплаті продукції та проекту та термінах поставки є

поширеним явищем у сучасних економічних відносинах. Однак розмір боргу між партнерами не обов'язково визначається економічною доцільністю. В основному це пов’язано з запасами ресурсів, необхідних для ритмічного та безперебійного процесу діяльності. Детермінанти внутрішньоекономічних взаємовідносин, що впливають на постачання виробництва з робочими показниками, передбачають не терміни пропозиції та ціни на ринку сировини, а якісні характеристики та наявність економічних можливостей [41].

Система бухгалтерського обліку є чи не єдиним джерелом інформації про реальну платіжну ситуацію серед компаній. Тому вирішення великої проблеми поточної заборгованості перед постачальниками та підрядниками лежить у сфері обліково-аналітичних процедур [44].

Серед керівництва ТОВ «УкрАгроКом» існує думка, що умови виплати постачальнику понад дебіторську заборгованість є нормальними і мають бути дотримані. Однак погашення корпоративних боргів перед фінансовими установами є першочерговим завданням для керівників бізнесу, і ці борги також не оплачуються.

Проблема подвійного ставлення до боргу в даному випадку, на нашу думку, є наслідком недобросовісного виконання зобов'язань. Тому, щоб додатково продемонструвати область вирішення питань обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками, ми узагальнили процедури відображення інформації про кредиторів на всіх етапах бухгалтерського процесу.

Як зазначалося раніше, першим кроком в обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками є первинний облік. Він містить ключові спостереження та уявлення про економічні факти (явища чи процеси), показники типу та вартості, записи облікової інформації в засобах масової інформації або документи.

Через кількість та різноманітність документація має бути систематичною. Виявлення, вимірювання та документальне оформлення економічних фактів розрахунків з постачальниками, здійснених підрядниками в різний час. Отже, налаштуйте основний облік, заздалегідь визначте рух основних документів і

заплануйте свої документи. Важливо відзначити, що це на ранніх етапах обробки інформації. Це «сортування» та ідентифікація для подальшого руху.

Першоджерелом є первинне джерело доказів певної події, тобто виникнення або погашення боргу. Неправильне або невчасне оформлення унеможливлює відображення інформації у вашому обліковому записі. Однак договори та договори, укладені для оформлення бажання співпрацювати як юридична основа зобов'язання, часто порушуються, оскільки оригінальні документи не оформлені та не дозволяють застосовувати санкції за порушення договору. Незавершений. Приклади таких порушень в ТОВ «УкрАгроКом» часто не підписують довідку з роботи, створену замовником, але опис може бути найрізноманітнішим. У більшості випадків ви не зможете стягнути витрати на отримання відрядження чи відрядження, пов'язані з вашою хворобою. Це, у свою чергу, супроводжувалося протиприродною злочинністю.

Другим етапом облікового процесу для розрахунків з постачальником є поточний облік, який являє собою процес реєстрації основних облікових даних у системі обліку облікових регістрів.

Під поточним обліком розрахунків з контрагентами розуміються основні облікові дані в облікових записах: обробка носіїв, реєстрація та запис, групування та перегрупування для отримання необхідної інформації про результати діяльності [67].

Бухгалтерський облік не тільки інформує про стан і зміни господарюючих суб'єктів і цих факторів, контролює наявність, рух і використання матеріально-технічних засобів, а й виконує функції оцінки ефективності роботи. Оцінка базується на узагальненні даних на завершальному етапі. На цьому етапі процесу обліку розрахунків з підрядниками можна отримати місячні, квартальні, піврічні та річні дані про результати роботи [67].

Останній етап процесу обліку є останнім етапом. Це можна описати як серію операцій, які сортуються для формування показників, що відображають результати виробництва та господарську діяльність компанії за певний період

часу.

Завершальний етап організації бухгалтерського обліку для розрахунку з підрядником залежить від якості основної та поточної бухгалтерської організації.

Цей етап характеризується тим, що, крім даних бухгалтерського обліку, показники первинного та поточного обліку потребують планування, розподілу, оперативного та статистичного обліку та попередніх звітних періодів. Наявність таких даних і показників дозволяє не тільки оцінити ефективність діяльності підприємства, але й визначити тенденції.

Сучасний етап розвитку вітчизняної економіки свідчить про те, що в Україні змінюється роль бухгалтерського обліку на підприємствах. Це пов'язано зі зміною податку на прибуток за чинними нормами Податкового законодавства України (ПКУ) [46], що створило правові умови для пріоритетного обліку.

У корпоративному обліку відображаються дебіторська та дебіторська заборгованість, які відображають господарську діяльність. Під час господарської діяльності ця заборгованість може не підлягати погашенню.

Стосовно складу доходів від списання безнадійної кредиторської заборгованості у бухгалтерському обліку, варто зауважити таке - на відміну від П(С)БО 16 «Витрати», який встановлює детальну структуру витрат [51], у П(С)БО 15 «Дохід» не деталізована структура доходів [50]. З цією метою та для виявлення безнадійної заборгованості в складі інших операційних прибутків підприємства в плані рахунків наведено субрахунок 717 «Дохід від списання кредиторської заборгованості».

Аналізуючи стан безнадійної заборгованості в «податковому» обліку, слід зазначити, що чинне податкове законодавство згадується двічі. Так, відповідно до ст. Відповідно до статті 14 ПКУ сума заборгованості одного платника податків іншому, яка не стягнута після закінчення строку позовної давності, є безповоротною фінансовою допомогою. А в ст. 135 визначити, чи включають інші доходи суму фінансової допомоги, яка не може бути виплачена, і суму

боргу, який не можна погасити [46].

Деякі автори надають непрацюючі кредити зі статусом «податкового» обліку як безповоротну фінансову допомогу [67], а інші розглядають інші непрацюючі позики безпосередньо як безпоплатні. [69]

Однак у будь-якому випадку незабезпечені борги включаються до доходу та оподатковуються. Оскільки основною ідеєю податкового обліку є бухгалтерський облік, недоцільно використовувати термін «невиплачене фінансове забезпечення» для безнадійної заборгованості.

Слід зазначити, що в період дії закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» непрацюючі кредити були еквівалентними безповоротній фінансовій допомозі. Крім того, деякі статті про злиття вимагають, щоб компанія вираховувала загальні витрати компанії, пов’язані з придбанням товарів, які залишаються неоплаченими, коли заборгованість по рахунку визнана безнадійною.

Віднесення безнадійної заборгованості до інших сум податку не є реалізацією товарів, і, як наслідок, відсутня собівартість реалізованої продукції, тому коригування витрат (збільшення) разом є нелогічним.

Найпоширенішим випадком, коли заборгованість по рахунку вважається безнадійною, є закінчення строку позовної давності. Отже, за визначенням українського цивільного законодавства, позовна давність — це час, коли особа може звернутися до суду за захистом своїх цивільних прав чи інтересів [82]. Законом про загальну позовну давність встановлено 3 роки. На цій та інших правових підставах, визначених ГК, підприємства зобов’язані включати безнадійну заборгованість до складу інших операційних доходів у бухгалтерському обліку та інші податки в податковому обліку [69].

Однак, як показує практика, ця інформація про кредиторів підприємства може бути відкладена після закінчення звітного періоду, тобто надходить відповідальним працівникам бухгалтерії. Як наслідок, бухгалтерський облік підприємства спотворюється. У цій ситуації проблема могла збільшитися вдвічі у зв’язку з перевіркою документів ДПС протягом звітного періоду. У цьому

випадку, за висновками компанії, окрім податку на прибуток та штрафних санкцій оподатковуватиметься сума незабезпечених кредитів, які не входять до прибутку підприємства [67].

Крім того, насправді стан кредиторської заборгованості може змінитися з поганого на теперішній після того, як компанія сплатить податки та штрафи компанії за результатами аудиту. Наприклад, боргове підприємство виплачує кредитору частину несплаченої суми. Слід зазначити, що такі комерційні операції можливі за умови дотримання підприємством вимог Цивільного кодексу про призупинення давності. Тому, згідно з ЦКУ, дії товариства перешкоджають позовній давності. Це свідчить про те, що підприємство вже знає свій борг. Сприйняття в даному випадку - це передача коштів постачальнику. Тому ми пропонуємо створити розрахунковий метод розрахунків між підприємством та кредитором з метою дотримання всіх вимог законодавства [82].

У зв’язку з наведеними вище кроками ми пропонуємо відобразити ці операції в бухгалтерському та «податковому» обліку.

Запропонована схема враховує зв’язок між моделлю обліку проблемних кредитів та «податковим» відображенням цих операцій. Крім того, враховуйте практичні потреби компанії.

Поняття «процес придбання» тісно пов’язане з витратами в результаті передачі активів між продавцем і покупцем. Логістичні витрати на придбання основних і оборотних засобів: Існують три основні групи [41]:

1) Витрати «буквально» (з використанням заробітної плати та факторів виробництва та фінансових витрат).

2) Необґрунтовані витрати.

3) Потенціал прибутку (прибуток).

Логістичні витрати, пов’язані з поточною діяльністю, можна розділити на такі категорії: Лише разові (зберігання інвентарю, транспортування). Повторити (для просування запасів, для підтримки інфраструктури).

Процес придбання нерухомості часто передбачає надання інформації про готовність компанії купити нерухомість. Це коштує грошей. Наразі немає відповіді на питання про порядок відображення в бухгалтерському обліку витрат на інформаційне забезпечення на придбання майна. Ці витрати не включаються до переліку статей, що становлять первісну вартість активу в правилах (базі) бухгалтерського обліку. Однак засоби виробництва не будуть оголошуватися і прийматися одночасно. Витрати на облік збільшення вартості відповідного активу та збільшення рахунку підлягають сплаті одночасно (Дт 20 - Кт 685). Ця примітка порушує принципи бухгалтерського обліку або обачність. Тому даний вид операції необхідно відобразити за допомогою рахунку 949 «Інші операційні витрати». Це пов'язано з тим, що вартість пов'язана з основною діяльністю. Цей обліковий запис можна використовувати, коли витрати на інформаційну підтримку не є продуктивними. В інших випадках рекомендується тимчасово використовувати рахунок 39 «Комісія за відстрочення» до отримання активів у результаті реклами, щоб не впливати на фінансові результати під час виконання [67].

Після другої події в системі бухгалтерського обліку (придбання активів) витрати на майбутній період амортизуються. Для цього пропонується виконати наступні дії: Якщо компанія рекламує придбання основних засобів, вона стягне плату. 15 «Капітальні інвестиції», а отже, балансова вартість придбаних коштів зросте. Якщо акції будуть придбані, рахунок 39 буде зараховано на рахунок 20 одночасного обговорення (ТЗВ).

Щоб отримати вигоду від рахунку 39, ви повинні мати аналітичний рахунок для типу витрат. Для цього надайте аналітичний рахунок 391 «Витрати на інформаційне забезпечення процесу придбання». Цей аналіз виконується для активів, придбаних згідно з опублікованими оголошеннями, таких як 3911 «Необоротні активи» та об'єкти. -3911.1. «система GPS» тощо. [44]

Рекомендується, щоб процес отримання активів з готівкою називали процесом придбання, а не постачанням. Отже, перейменуйте рахунок 63 на «Розрахунки з постачальниками та підрядниками». Його слід назвати-63

«Розрахунки з постачальниками та підрядниками». Таким чином, передбачено зміни щодо субрахунків. Залежно від мети, яка передбачається в бухгалтерському обліку, рекомендується розділити бухгалтерський облік за предметами, а потім відкрити розділ аналізу за дисциплінами: індивідуальний договір, підрядник, тип активу, спосіб оплати тощо [44].

На сьогоднішній день діяльність компанії, незалежно від форми власності, не може здійснюватися без співпраці сторонніх організацій, які забезпечують необхідні ресурси, виконують завдання та надають послуги. Існують поточні рахунки, на які оплачуються товари, проекти та послуги через затримку між часом доставки та оплатою на рахунок компанії. Сума заборгованості такого типу, з одного боку, відображає тимчасово вільні оборотні кошти, а з іншого боку, впливає на фінансову стійкість і платоспроможність підприємства і потребує ретельного контролю. Неповна звірка з постачальниками та підрядниками часто призводить до великої заборгованості, що призводить до порушення фінансової дисципліни та звірки. Причинами порушення розрахунково-фінансової дисципліни можуть бути неповний облік розрахункових операцій, халатність працівників, шахрайство, зловживання службовим становищем. Тому важливо точно, ефективно та своєчасно заповнювати рахунки з постачальниками та підрядниками та забезпечити їх відображення у фінансовій звітності компанії [45].

Аналіз звіту про фінансовий стан дозволяє відстежити вплив частини товарів, робіт, послуг на зобов’язання підприємства шляхом розрахунку таких фінансових коефіцієнтів: Коефіцієнт загальної ліквідності (коефіцієнт загального покриття); Швидке співвідношення; Абсолютний коефіцієнт струму.

Загальне покриття відображає співвідношення оборотних активів до поточних зобов’язань компанії та вказує на достатність ресурсів компанії, доступних для погашення поточних зобов’язань. Це стосується суми валюти поточних зобов’язань у кожній валюті короткострокового зобов’язання. Швидкий коефіцієнт такий самий, як і коефіцієнт покриття, але розраховується з деякими вужчими оборотними активами – розрахунок не включає запаси

найбільш ліквідної частини. Запаси є найбільш ліквідними, оскільки кошти, доступні для примусового продажу, можуть бути меншими за вартість придбання. Тому поточний коефіцієнт розраховується як відношення найбільш ліквідного оборотного капіталу (гроші та їх еквіваленти, фінансові інвестиції та поточна дебіторська заборгованість) до поточних зобов'язань підприємства [2, с. 317]. Це свідчить про здатність компанії погасити поточну заборгованість, щоб вчасно розрахуватися зі своєю заборгованістю. Коефіцієнт абсолютної ліквідності є найсуворішим показником ліквідності компанії і вказує на суму поточних зобов'язань, які можна негайно погасити у разі необхідності. Це розраховується як відношення грошових коштів та їх еквівалентів до поточних фінансових вкладень у поточні зобов'язання [2, с. 333].

Отже, на нашу думку, розмір боргу підприємства перед постачальниками та підрядниками безпосередньо впливає на поточний коефіцієнт. Існує обернено пропорційна залежність між ліквідністю та цим видом боргу. Чим вищий рівень боргу рахунку, тим нижчий рівень ліквідності [41].

Контракт є доказом відносин між постачальником, підрядником і компанією. Укладення договору сприяє виникненню юридичних зобов'язань, які не відображаються в бухгалтерському обліку та балансі. Ці зобов'язання приймаються лише після виконання зобов'язань суб'єкта господарювання та достовірного визначення їх вартості згідно з правилами (стандартами) бухгалтерської «відповідальності», які можуть зменшити економічний прибуток. Ці невідповідності законодавства та законодавства про бухгалтерський облік спричиняють викривлення у звітності інформації про фінансовий стан компанії. На мою думку, цю проблему можна вирішити шляхом опису юридичної відповідальності в рахунках позабалансової заборгованості 042 «Непередбачені зобов'язання» та примітках у фінансовій звітності. Після того, як юридичні зобов'язання відповідають усім критеріям відповідності, їх слід виключити з позабалансового рахунку та відобразити в балансі та балансі компанії. Така процедура опису корпоративних зобов'язань надає користувачам фінансової звітності достовірну та хорошу інформацію про

корпоративні зобов'язання та платоспроможність [67].

Для обґрунтованого та своєчасного управління та управління кредиторською заборгованістю за товари, операції та послуги рекомендується вести аналітичний облік для окремих груп. Рекомендується враховувати такі особливості, як термін погашення та виконання вимог щодо погашення. Залежно від терміну погашення борг слід розділити на три групи. 3-6 місяців. від 6 до 12 місяців. Для класифікаційних функцій, таких як виконання платіжних вимог, борг поділяється на три групи: відстрочений борг; непогашений борг [67].

Для обліку розрахунків за одержані ресурси, виконані роботи та надані послуги Планом рахунків передбачено активний рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками». А інструкцією про застосування Плану рахунків передбачено три субрахунки до даного рахунку: 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками», 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками», 633 «Розрахунки з учасниками ПФГ». Така деталізація є беззаперечно доречною та зручною, але, на нашу думку, вона є не достатньо детальною. Ми пропонуємо до кожного з наведених раніше субрахунків відкривати наступні аналітичні рахунки: 631/1 «Заборгованість перед вітчизняними постачальниками, термін сплати якої ще не настав», 631/2 «Відстрочена заборгованість перед вітчизняними постачальниками», 631/3 «Прострочена заборгованість перед вітчизняними постачальниками», 632/1 «Заборгованість перед іноземними постачальниками, термін сплати якої ще не настав», 632/2 «Відстрочена заборгованість перед іноземними постачальниками», 632/3 «Прострочена заборгованість перед іноземними постачальниками».

На його думку, власникам бізнесу варто звернути особливу увагу на залишок рахунків, на яких фіксується заборгованість, щоб вчасно вжити необхідних жорстких заходів. Ми також вважаємо несправедливим і неточним те, що залишок рахунку не відображається у фінансовій звітності. Тому ми пропонуємо до Звіту про фінансовий стан під рядком 1615 «Поточна

кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги» додати рядок 1616 з назвою «у тому числі прострочена кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги». Це значною мірою посилить інформативність звітності підприємства і допоможе постачальникам краще розуміти якість майбутніх економічних відносин з даним суб'єктом господарювання.

Розрахунки з постачальниками та підрядниками та облік кредиторської заборгованості здійснюються з метою запобігання затримок платежів та притягнення боржників до накладення штрафів на підприємство. Добре відрегульована платіжна система повинна відображати та відображати економічну діяльність відповідно до необхідних специфікацій. В умовах автоматизації необхідно вжити ряд заходів для забезпечення фінансової стійкості та конкурентоспроможності підприємства.

Висновки до розділу 2

1. ТОВ «УкрАгроКом» здійснює виробництво, оптову та роздрібну торгівлю текстильними товарами. Основними видами діяльності підприємства є: виробництво бавовняних тканин, виробництво тканин з інших матеріалів виробництво канатів, мотузок, шпагату та сіток, виробництво виробів з текстилю, виробництво одягу; оптова торгівля текстильними товарами; оптова торгівля одягом і взуттям.

На підприємстві для оперативного управління та контролю за виконанням поставлених завдань застосовується лінійно – функціональна організаційна структура управління, яка спирається на розподіл повноважень та відповідальності за функціями управління і прийняття рішень по вертикалі. Така структура управління забезпечує швидку реалізацію управлінських рішень, сприяє підвищенню ефективності роботи функціональних служб, уможливлює необхідний маневр ресурсами.

Завдяки раціонально організованому товаропостачанню на ТОВ

«УкрАгроКом» забезпечується повнота і стійкість асортименту товарів, необхідний рівень товарних запасів, задоволення попиту населення, а також високі фінансово-економічні показники роботи.

2. Протягом аналізованого періоду на ТОВ «УкрАгроКом» спостерігався значний ріст темпів росту виручки від реалізації, що говорить про покращення використання засобів на підприємстві порівняно з попереднім періодом. Аналіз динаміки та структури активів і пасивів підприємства засвідчує зростання валюти балансу ТОВ «УкрАгроКом». Це свідчить про розширення виробництва на підприємстві. Слід зазначити, що протягом аналізованого періоду, на ріст валюти балансу найбільше всього вплинули такі елементи, як: запаси та дебіторська заборгованість. Водночас спостерігається негативна динаміка скорочення власного капіталу підприємства з одночасним нарощенням позикових коштів.

3. Процес придбання нерухомості часто передбачає надання інформації про готовність компанії купити нерухомість. Це коштує грошей. Наразі офіційної методики опису вартості інформаційного забезпечення придбання активів не існує. Витрати визначаються шляхом одночасного визначення та ідентифікації збільшення вартості відповідного активу та збільшення кредиторської заборгованості (Д-т 20 (тощо.) К-т 63). Ця примітка порушує принципи бухгалтерського обліку або обачність. Тому даний вид операції необхідно відобразити за допомогою рахунку 949 «Інші операційні витрати». Це пов’язано з тим, що вартість пов’язана з основною діяльністю. Цей обліковий запис можна використовувати, коли витрати на інформаційну підтримку не є продуктивними. В інших випадках рекомендується тимчасово використовувати рахунок 39 «Відстрочені комісійні», доки ви не отримаєте актив у результаті реклами, щоб не вплинути на результати операції під час її виконання.

4. Особливу увагу керівництво підприємства повинне приділяти залишкам рахунків, що обліковують прострочену заборгованість. Щоб посилити платіжну дисципліну та мінімізувати фінансові ризики інвесторів

вважаємо необхідним до Звіту про фінансовий стан (Балансу) під рядком 1615 «Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги» додати рядок 1616 з назвою «у тому числі прострочена кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги». Це значною мірою посилить інформативність звітності підприємства і допоможе постачальникам краще розуміти якість майбутніх економічних відносин з даним суб'єктом господарювання.

РОЗДІЛ 3
АНАЛІЗ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Аналіз ефективності управління заборгованістю на підприємстві

У ринковій економіці, коли можлива ліквідація підприємств внаслідок їх банкрутства однією із найважливіших характеристик фінансового стану та ефективності управління кредиторською заборгованістю є ліквідність [77].

Якщо стан розміщення зобов'язань підприємства відповідає умовам ліквідності, таке підприємство гарантоване від банкрутства.

Аналіз ліквідності підприємства (табл. 3.1) показує, що на 0,02 показників зменшилась достатність ресурсів підприємства, які можуть бути використані для погашення його поточних зобов'язань.

Таблиця 3.1

Аналіз ліквідності підприємства ТОВ «УкрАгроКом» за 2016–2020 рр., (на кінець року)

Коефіцієнт	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Відхилення 2020/2019	Відхилення 2020/2016
Коефіцієнт покриття	0,99	0,99	1,11	1,05	0,97	-0,08	-0,02
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,18	0,15	0,14	0,16	0,38	0,22	0,2
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,0006	0,0005	0,0005	0,0006	0,00007	0,0005	0,0005
Чистий оборотний капітал, тис. грн	-105,2	-576,5	1112,6	948,6	-1,2	-949,7	106,3

Для коефіцієнта швидкої ліквідності до абсолютної ліквідності значення не відповідає довідковому значенню і щороку зменшується, а платіжна дисципліна компанії (у середньому 0,14) для своєчасного погашення поточної заборгованості. запропонував. Звірка з боргом. Це також представляє невелику

частину боргу компанії, яку можна погасити безпосередньо (у середньому 0,0005). Позитивним є те, що показники покращилися.

Збільшення чистого оборотного капіталу на 1063 000 грн у період з 2018 по 2019 рік свідчить про те, що компанія покращила свою здатність погасити поточний борг та розширити свою діяльність у майбутньому.

Динаміка показників ліквідності наведена на рис. 3.1.

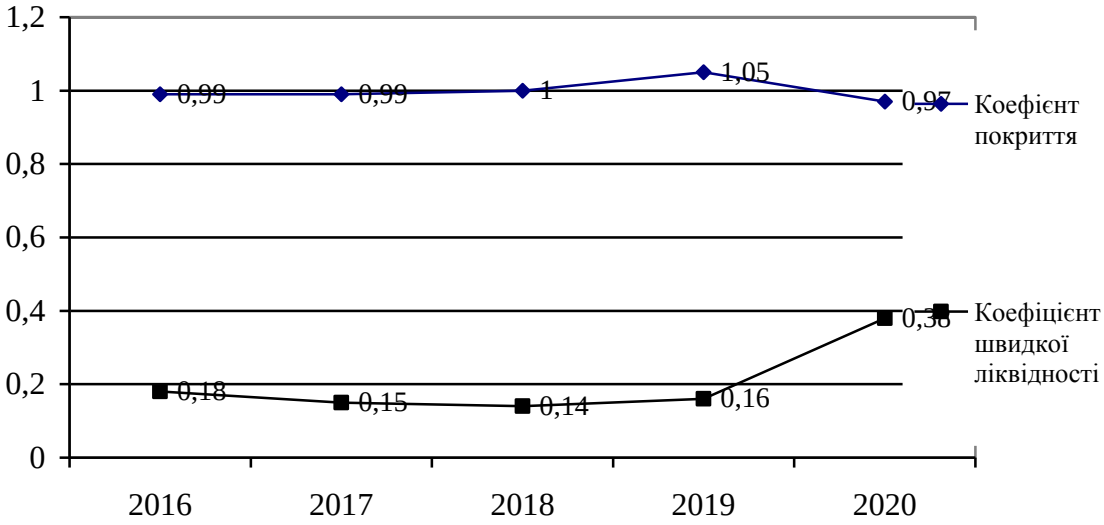

Рис. 3.1. Динаміка показників ліквідності ТОВ «УкрАгроКом»за 2016–2020 рр.

Однак негативна ситуація полягає в тому, що чистий оборотний капітал за минулий рік (2019-2020) зменшився на 9497 тис. грн. Це свідчить про здатність компанії погасити борги за останні два роки.

Для того щоб підтримувати підприємство у платоспроможному стані, фінансова служба повинна дбати про те, щоб його чисто грошові активи відповідали потребам щоденних платежів [47].

Аналіз платоспроможності (табл. 3.2) свідчить про те що товариство є фінансово нестійким. Так, коефіцієнт платоспроможності має тенденцію до зниження (у 2016 році він склав 0,22, 2017– 0,19, 2018– 0,23, 2019 – 0,14, та у 2020 – 0,04 відповідно), що свідчить про незначну питому вагу власного капіталу в загальній сумі засобів, авансованих у його діяльність.

Таблиця 3.2

Аналіз коефіцієнтів платоспроможності підприємства ТОВ «УкрАгроКом» за 2016–2020 рр., (на кінець року)

Показники	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Відхилення 2020/2019	Відхилення 2020/2016
Коефіцієнт автономії	0,22	0,19	0,23	0,14	0,04	-0,1	-0,18
Коефіцієнт фінансування	3,47	4,35	3,33	5,94	21,38	15,44	17,91
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-0,04	-0,02	0,36	0,29	-0,67	-0,38	-0,63
Коефіцієнт фінансового важеля (плече)	3,47	4,34	3,33	5,94	21,38	15,44	17,91
Коефіцієнт покриття інвестицій	0,21	0,18	0,23	0,14	0,04	-0,1	-0,16
Коефіцієнт короткострокової заборгованості	0,78	0,81	0,76	0,85	0,95	0,09	0,17
Коефіцієнт кредиторської заборгованості	0,31	0,426	0,28	0,04	0,60	0,56	0,29

Відхилення -0,1 для цього коефіцієнта в 2019-2020 рр. також є негативним, що свідчить про зниження значення цього показника. Коефіцієнт фінансування відображає негативну тенденцію зростання залежності від залучених коштів на 17,91 пункту. Загалом захищена цим показником ситуація є негативною, оскільки підприємство сильно залежить від боргу. Коефіцієнт капітальних інвестицій є позитивним до 2020 року, але знизиться до мінус 0,67 у 2020 році.

Динаміка коефіцієнтів платоспроможності (фінансової стійкості) підприємства ТОВ «УкрАгроКом» за 2016–2020 рр. наведена на рис. 3.2.

Це свідчить про зменшення можливості вільного маневрування власними оборотними коштами. Тобто підприємство не може фінансувати поточну діяльність власним капіталом.

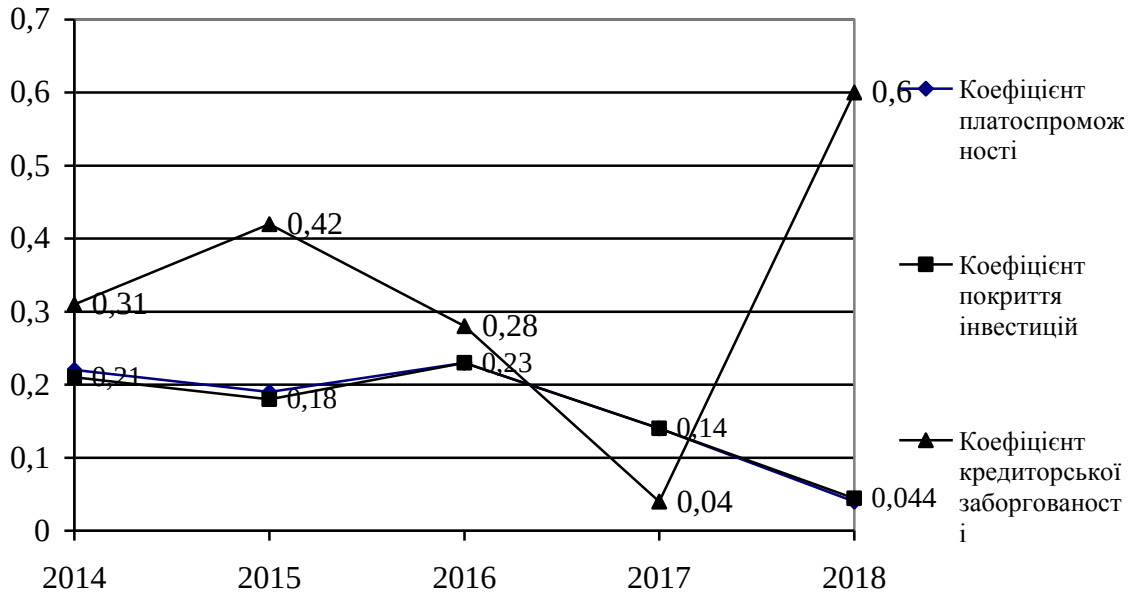

Рис. 3.2. Динаміка коефіцієнтів платоспроможності підприємства ТОВ «УкрАгроКом»за 2016–2020 рр. (на кінець року)

Протягом аналізованого періоду спостерігалося збільшення обсягів дебіторської та кредиторської заборгованості. Слід відмітити, що на нашому підприємстві існує пасивне сальдо, що є негативним для підприємства, хоча підприємство має нетривалий операційний цикл (табл. 3.3). Отже, керівництво підприємства повинно переорієнтувати свої розрахунки на активне сальдо, що надають підприємству нових переваг, зменшить витрати.

Таблиця 3.3

Розрахунковий баланс ТОВ «УкрАгроКом» за 2016–2020 рр., тис. грн (на кінець року)

Показники	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Відхилення 2020/2019	Відхилення 2020/2016
Дебіторська заборгованість	7538	5809	7042	15325	138580	123255	131043
Кредиторська заборгованість	78022	99368	74236	93111	276310	183199	198289
Активне сальдо	-	-	-	-	-	-	-
Пасивне сальдо	70484	93559	67194	77786	13773	59944	67246
Баланс	70484	93559	67194	77786	13773	59944	67246

Аналіз ділової активності включає дослідження різних рівнів коефіцієнтів і фінансової динаміки, або показників продажів. Оскільки розмір річного обсягу

продажів залежить від швидкості реалізації, розміру збуту, а отже, і обсягу продажів, він пов'язаний з величиною умовно-постійних витрат. Чим швидше продажі, тим менше за один продаж, ніж загальна вартість.

Стійкість фінансової активності підприємства в умовах ринкової економіки значною мірою обумовлена діловою активністю самого підприємства. Аналіз ділової активності підприємства здійснюється на якісному та кількісному рівнях. Оцінка показників ділової активності підприємства показує, що ефективність використання товариством усіх власних ресурсів, незалежно від джерела їхнього залучення, основних засобів підприємства і власного капіталу підприємства збільшується, хоча і з різними значеннями в динаміці.

Доцільно відмітити, що най ефективніше використовується власний капітал, у 2016 році цей показник становив 3,83 , у 2017 – 3,6, у 2018 піднявся до 3,68, в 2019 склав 5,99, а в 2020 році збільшився до 28,4 відповідно (табл. 3.4).

Слід відмітити позитивну ситуацію стрімкого росту даного коефіцієнту протягом 2019 –2020 років, за цей період коефіцієнт оборотності власного капіталу збільшився на 22,41.

Таблиця 3.4

Аналіз ділової активності ТОВ «УкрАгроКом» за 2016–2020 рр.

Коефіцієнт	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Відхилення 2020/2019	Відхилення 2020/2016
Коефіцієнт оборотності активів	0,97	0,73	0,77	1,06	2,30	1,24	1,33
Коефіцієнт оборотності основних засобів	4,40	3,56	2,05	7,04	22,57	15,53	18,17
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	3,83	3,61	3,68	5,99	28,40	22,41	24,57

Динаміка показників ділової активності наведена на рис. 3.3.

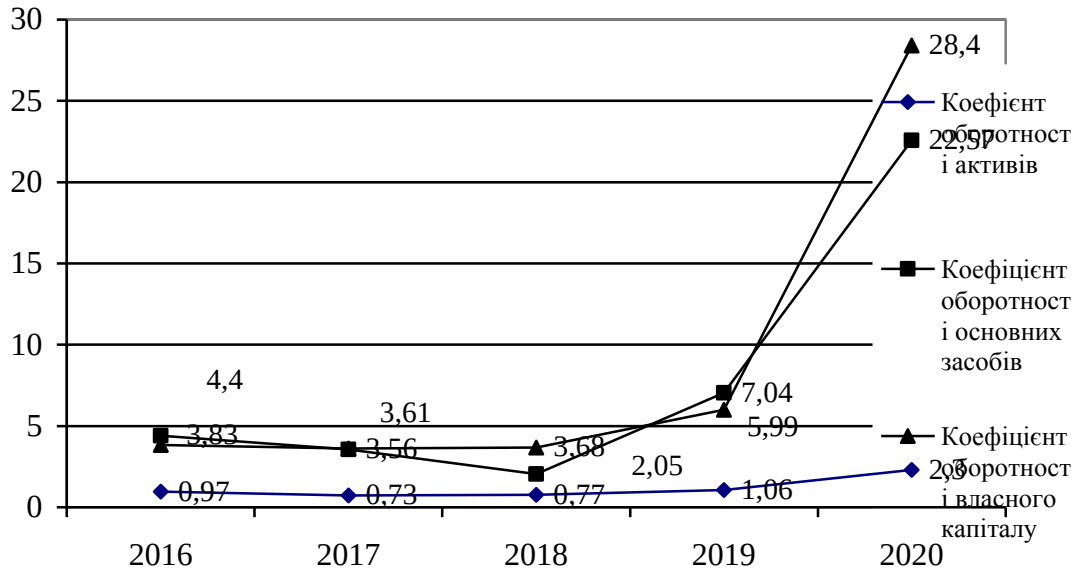

Рис. 3.3. Динаміка показників ділової активності підприємства ТОВ «УкрАгроКом» за 2016–2020 рр.

Показники рентабельності є важливою характеристикою в середовищі фактора прибутку (доходу) компанії. Тому це важливий елемент порівняльного аналізу та оцінки фінансового стану компанії.

При аналізі виробництва показники рентабельності використовуються як інструмент інвестиційної політики та цін.

Розглянемо показники рентабельності підприємства (табл. 3.5), які свідчать про нерентабельне функціонування підприємства.

Таблиця 3.5

Аналіз рентабельності ТОВ «УкрАгроКом» за 2016–2020 рр.

Коефіцієнт	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Відхилення 2020/2019	Відхилення 2020/2016
Рентабельність активів	-4,3	0,1	4,0	0,6	-4,9	-5,5	-0,6
Рентабельність власного капіталу	-21,8	0,4	18,1	3,6	-60,0	-63,6	-38,2
Рентабельність діяльності	-4,5	0,1	4,9	0,6	-2,1	-2,7	2,4

Так коефіцієнт рентабельності діяльності у 2016 році становив -4,5, у 2017 – 0,1, у 2018 – 4,9, а у 2019 значно зменшився в порівняння з попереднім

роком і склав 0,6. Щодо 2020 року, то товариство спрацювало зі збитком, що вплинуло на негативні показники рентабельності товариства. Так рентабельність діяльності у 2020 році становила -2,1. Рентабельність власного капіталу у динаміці зменшилася на 38,2 а рентабельність активів на 0,6.

Динаміка показників рентабельності підприємства наведена на рис. 3.4.

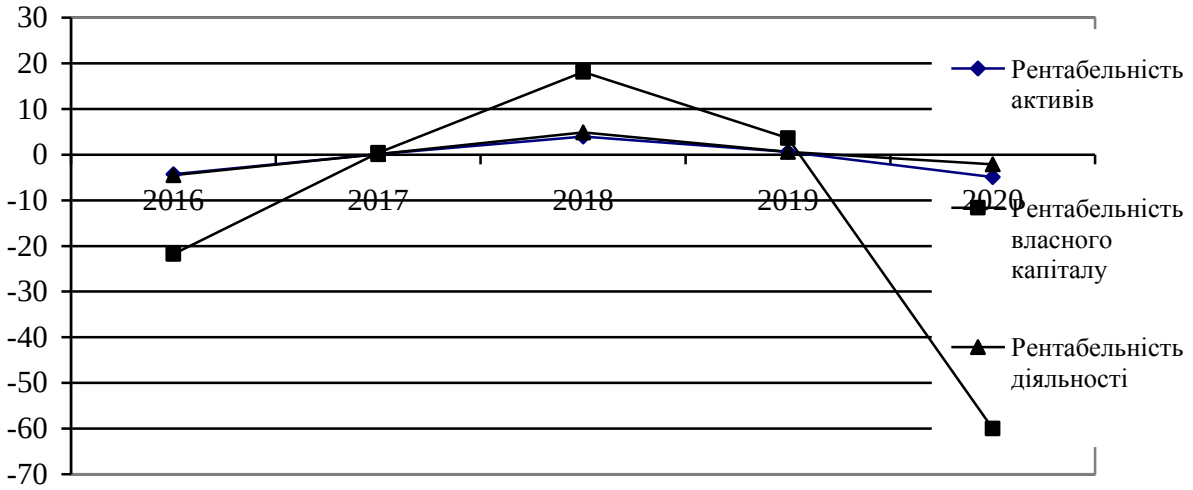

Рис. 3.4. Динаміка показників рентабельності підприємства ТОВ «УкрАгроКом» за 2016–2020 рр.

Таким чином, на основі проведеного аналізу слід зазначити, що протягом аналізованого періоду у підприємства погіршився стан основних засобів, про що свідчать відповідні коефіцієнти майнового стану. Показники ліквідності засвідчили, що підприємство збільшуючи кредиторську заборгованість не забезпечено достатніми ресурсами для погашення його поточних зобов'язань. При загальному збільшення капіталу підприємства, суттєво зменшилася питома вага власного капіталу, про що свідчать показники платоспроможності.

Ефективністю управління боргом вважається ситуація, коли розмір і співвідношення обсягів продажів і кредиторської заборгованості забезпечує оптимізацію номенклатури продажів, прибутку і коштів, використовуючи переваги основних цілей і завдань розвитку компанії. У той час як ліквідність балансу визначається складом активів і співвідношенням кредиторської заборгованості, ліквідність зобов'язань насамперед розраховується швидкістю

та термінами обороту. Ці метрики включають групу показників, які вказують на ефективність використання і тому керують об’єктом [57].

Показник собівартості використовується для розрахунку відсотка заборгованості. При відсутності продажу та купівлі готівкою сума чистого доходу та собівартості реалізованої продукції повністю відображає суму продажу боргу [33].

Іншою важливою ознакою ефективності управління боргом є тривалість фінансового та операційного циклів, які відстежують послідовність продажів. Загальна тривалість і структура пов'язані з реквізитами компанії. Фінансовий цикл визначається на основі робочого циклу, який вказує, скільки часу вкладати в оборотні кошти.

Аналіз оборотності кредиторської заборгованості ТОВ «УкрАгроКом» за 2017-2020 рр. наведено в таблиці 3.6.

Таблиця 3.6

Оборотність кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги в ТОВ «УкрАгроКом»

Показник	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Відхилення 2020 р. від 2017 р (+, -)
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт послуг), тис. грн.	131979	145302	169950	697320	565341
Середня кредиторська за рік, тис. грн.	52783	46790	24121	122844,5	70061,5
Оборотність середньої за період кредиторської заборгованості, раз (Обкз = СВ/ КЗс)	2,5	3,1	7,0	5,7	3,2
Середня тривалість одного обороту кредиторської заборгованості за рік, днів (Ткз = КЗс Х 360 / СВ)	144,0	115,9	51,1	63,4	-80,6

Аналіз кредиторської заборгованості ТОВ «УкрАгроКом» за товари, операції та послуги показує, що компанія має тенденцію до покращення. Це негативний фактор. Зокрема, зросте товарна заборгованість та заборгованість за виданими авансами. Водночас позитивним фактором є і те, що підприємства покращують ефективність використання боргу. Доказом є збільшення обороту

боргу (+3,2 року) та зменшення за один період обороту (-80,6 днів). Тому Пропозиція вживає заходів щодо погашення кредиторської заборгованості шляхом покращення дисципліни корпоративних розрахунків, оптимізації грошових потоків та покращення якості фінансового плану компанії.

3.2. Організація фінансового планування на підприємстві

На ТОВ «УкрАгроКом» фінансовою службою складаються фінансовий план та платіжний календарна рік з розбивкою на кожен квартал та місяці. Дане планування проводиться за допомогою екстраполяційного методу, нормативного методу та балансового методу.

Фінансовий план підприємства разом з помісячною розбивкою складається за формою на кожен наступний рік і відображає очікувані фінансові результати за планований рік. Фінансовий план підприємства містить довідкову інформацію про фактичні показники минулого року та показники, заплановані на цей рік [26].

Метою складання фінансового плану на ТОВ «УкрАгроКом» є взаємоузгодженність доходів та витрат.

Фінансовий план компанії передбачає валовий і чистий прибуток. Кількість розраховується на основі показників, досягнутих у першому кварталі цього року та другому прогнозі, і може не бути меншою від прогнозів цього року. III та IV квартали цього року з урахуванням інфляції.

Якщо валовий або чистий прибуток зменшується порівняно з поточним прогнозом, компанія повинна обґрунтувати зниження.

Нижче наведено фінансовий план компанії в паперовому та електронному вигляді.

–баланс підприємства;

–звіт про фінансові результати підприємства;

–декларацію податку на прибуток за 12 місяців минулого року;

–довідку аналізу проекту фінансового плану підприємства з обов’язковим

порівнянням його показників з показниками фінансово-господарської діяльності підприємства за два попередні роки.

Як при складанні фінансового плану, так і при їх виконанні, а також по закінченні певних періодів на ТОВ «УкрАгроКом» проводиться фінансовий контроль, спрямований на перевірку правильності вартісного розподілу і перерозподілу доходу за відповідними фондами грошових коштів та їх використанням за цільовим призначенням.

У процесі створення довгострокового та поточного фінансового плану виконуються наступні завдання:

- Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства за минулий період.
- Розрахувати основні показники поточної та майбутньої господарської діяльності. Визначити обсяг реалізації товару чи послуги, витрати на його реалізацію, реалізацію основної продукції та прибуток від іншої діяльності компанії, розрахувати амортизацію тощо.
- Буде визначено напрямок інвестування та джерело формування.
- Оперативний план складено.

Слід відмітити негативну ситуацію на підприємстві, що складається відсутності бюджетів доходів і витрат по всіх видах діяльності, а саме: операційної, інвестиційної та фінансової. Дані бюджети повинні розроблятися для більш точного прогнозу та більш жорсткого контролю виконання планових показників.

Оперативний фінансовий план необхідний підприємству для управління фактичним надходженням коштів на поточний рахунок, витрачанням коштів під час господарської діяльності та виконанням поточного фінансового плану. Це пов’язано з тим, що фінансове забезпечення підприємницької діяльності та інвестицій здійснюється за рахунок власних коштів та боргу, а формуванням і використанням фінансових ресурсів необхідно ефективно керувати щоденно. У

річному фінансовому плані (плані надходжень і витрат коштів) відображається обсяг фінансових ресурсів, необхідних для фінансово-господарської діяльності. Це орієнтир для фінансової роботи компанії в плановому році.

Виконання фінансового планування здійснюється безпосередньо під час фінансово-господарської діяльності, забезпечуючи стабільну платоспроможність підприємства шляхом оперативного фінансового планування. Для цього на підприємстві створюється баланс грошових надходжень – оперативний фінансовий план (табл. 3.7).

Таблиця 3.7

Оперативний фінансовий план підприємства ТОВ «УкрАгроКом» у 2020 році, тис. грн

Місяць	Надходження		Видатки		Чисті грошові надходження (сальдо)		Залишок на початок місяця		Залишок на кінець місяця (3) + (4)	
	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт
1	2	3	4	5	6=2–4	7=3–5	8	9	10=6+8	11=7+9
Січень	49764	42731	42800	45428	6964	-2698	1173	1173	8137	-1525
Лютий	50632	47264	49200	51700	1432	-4436	8137	-1525	9569	-5961
Березень	40138	37433	39800	40264	338	-2831	9569	-5961	9907	-8792
Квітень	70323	65127	67700	70200	2623	-5073	9907	-8792	12529	-13865
Травень	55164	52762	54200	50126	964	2636	12529	-13865	13493	-11229
Червень	65350	60342	62800	58800	2550	1542	13493	-11229	16043	-9687
Липень	65600	65739	65350	62700	250	3039	16043	-9687	16293	-6649
Серпень	85300	90345	83950	86060	1350	4285	16293	-6649	17643	-2364
Вересень	110202	102702	107700	104750	2502	-2049	17643	-2364	20165	-4412
Жовтень	112550	115060	111750	107632	800	7428	20165	-4412	20945	3016
Листопад	92850	90450	90300	89600	2550	850	20945	3016	23495	3866
грудень	82700	85207	75100	72700	7600	12507	23495	3866	31095	16373
Всього	880572	855160	850650	839960	29922	15200	x	x	x	x

Як видно з таблиці підприємство у 2020 році отримало менше грошових надходжень ніж було заплановано. Якщо план надходжень складав 880572 тис. грн, то фактично було отримано 855160 тис. грн. За планом чисті грошові надходження становили 29922 тис. грн, за фактом – 15200 тис. грн, відповідно було не доотримано 14720 тис. грн. Видатки також за фактом були меншими на 10690 тис. грн. Відповідно у підприємства є проблеми у господарський

діяльності, що призводить до погіршення результатів діяльності.

Залишок коштів показує, коли компанія вивільняє кошти тимчасово, а коли потрібні додаткові кошти. Це дає фінансовим менеджерам можливість тимчасово інвестувати вільні кошти на депозитні рахунки комерційних банків, інвестувати в цінні папери для отримання доходу та залучати кошти, якщо це необхідно.

Оперативний фінансовий план полягає у редагуванні та використанні платіжного календаря. Вони впорядковуються щомісяця з подробицями щомісяця або щомісяця з подробицями кожні кілька десятиліть. Платіжний календар наведено в таблиці. 3.8. У платіжному календарі фіксуються всі види розрахунків і грошових надходжень для підприємства, незалежно від джерела чи регіону використання. Тобто показує всі грошові потоки за конкретний період планового періоду.

Платіжний календар дозволяє фінансовим службам компанії забезпечувати оперативне фінансування, розрахунки та виконання платіжних зобов’язань, фіксуючи поточні зміни платоспроможності компанії. Це відстежує стан вашого оборотного капіталу та вказує на те, що вам потрібно позичити та використати позикові кошти протягом періоду планування.

Створивши платіжний календар, можна виявити недостатню кількість коштів, виявити причини такої ситуації та визначити відповідні заходи щодо запобігання фінансових труднощів.

Важливе місце у фінансовій діяльності підприємства займає своєчасна сплата заборгованості та своєчасне стягнення дебіторської заборгованості.

З допомогою платіжного календаря постійно контролюється платоспроможність підприємства.

Отже проаналізувавши платіжний календар за перший квартал 2020 року можна визначити, що на підприємстві існують проблеми із планування товарно-матеріальних цінностей, відхилення склало 4751 тис. грн та інші надходження (відхилення склало 1519 тис. грн) та інші видатки (відхилення яких склало 1496 тис. грн).

Таблиця 3.8

Платіжний календар на перший квартал 2020 року підприємства ТОВ «УкрАгроКом»

№ з/п	Статті	План, тис. грн	Факт, тис. грн	Відхилення +,–
1	Виручка від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг від основної діяльності	140534	127428	-13107
2	Виручка від реалізації основних фондів, нематеріальних активів	656	678	23
3	Надходження від погашення дебіторської заборгованості	26952	27758	807
4	Кредити отримані	204	204	-
5	Аванси, отримані від замовників, покупців	15048	14583	-465
6	Надходження орендної плати	221	221	-
7	Інші надходження	11567	13086	1519
8	Усього надходжень	197015	185791	-11224
Видатки				
1	Заробітна плата і прирівняні до неї платежі	12287	-11	12287
2	Платежі в бюджет у тому числі:			
	податок на додану вартість	23532	21238	-2294
	податок на прибуток	1260	706	-1054
	податок на землю	0	0	0
	податок із власників транспортних засобів	18	17	-1
3	Єдиний соціальний внесок	4083	4079	-4
4	Оплата за ТМЦ	82073	77322	-4751
5	Оплата рахунків за отримані послуги підрядчиків за виконання капітальних робіт	18774	20203	1429
6	Погашення кредиторської заборгованості	17621	17621	0
7	Погашення термінових позичок банку	9869	9869	0
8	Сплата відсотків за кредит	3245	3245	0
9	Авансовані платежі	3875	3994	119
10	Інші видатки	16245	14749	-1496
11	Усього видатків	193234	185172	-8062
	Перевищення надходжень над видатками	3780	619	-3162
	Перевищення видатків над надходженнями			0

Слід також відмітити, що існують проблеми із визначення майбутньої виручки від реалізації, дана графа мала значне відхилення у 13107 тис. грн, що призвело до значного відриву планового результату діяльності.

Отже, дані розбіжності в плануванні призвели до того що перевищення доходів і видатків за планом і фактом мало розбіжність у 3162 тис. грн, тобто слід зробити висновок, що підприємство має використовувати більш точну методику прогнозування, яка б охоплювала більший спектр чинників.

Зіставивши звітні дані з показниками фінансового планування, проаналізуйте причини відхилень у виконанні окремих статей, виявіть резерви, опишіть заходи щодо підвищення ефективності діяльності підприємства та якості фінансового планування. Я можу. Підприємство приділяє особливу увагу виконанню основних положень фінансового плану: прибуток-прибуток, амортизація, мобілізація внутрішніх ресурсів. Згідно з централізованими інвестиціями витрати на перевірку вносяться до коштів економічного стимулювання. На завершення аналізується виконання плану платежів до бюджету.

Отже, основною метою управління фінансовою діяльністю підприємства є виконання основних фінансових цілей, викладених у фінансовому плані підприємства, та досягнення хороших фінансових результатів. Ефективність всього процесу фінансового планування залежить від постійного контролю та нагляду за виконанням фінансового плану та координації всіх корпоративних служб. Співпраця допоможе виявити відхилення від плану. У зв'язку з цим основним акцентом є прибуток або збиток, який є кінцевим результатом роботи. Управління прибутком означає постійне дослідження всіх факторів, які впливають на вартість: виробництво та збут, рівень витрат, ціну, включаючи суму непрямих податків, та технологічні зміни, що відбуваються у процесі виробництва.

Аналіз виконання плану прибутку починається із загальної оцінки виконання плану фінансових результатів у кожній області прибутку. Вам потрібно проаналізувати причину ваших неопераційних втрат, визначити причину та визначити, які кроки потрібно вжити, щоб запобігти цим збиткам у майбутньому.

Здійснимо аналіз планових показників фінансового результату діяльності підприємства за перший квартал 2020 року (табл. 3.9).

Таблиця 3.9

Аналіз планових показників фінансового результату за перший квартал 2020 року підприємства ТОВ «УкрАгроКом»

Код	Статті	Перший квартал				
		%	план, тис. грн	факт, тис. грн	відхилення	
					тис. грн	%
1	2	3	4	5	6	7
1	Дохід (виручка) від реалізації продукції	100,0	140534	127428	-13107	-0,09
2	Собівартість реалізації	78,9	110941	101942	-8999	-0,08
3	Маржинальний прибуток (брутто)	21,1	29593	25486	-4107	-0,14
5	ПДВ	16,7	23532	21238	-2294	-0,10
6	Валовий прибуток	4,3	6061	4248	-1814	-0,30
7	Інші операційні доходи	21,6	30389	28617	-1772	-0,06
9	Адміністративні витрати	1,7	2453	2497	45	0,02
10	Інші операційні витрати	20,0	28112	27761	-351	-0,01
	Фінансові результати від операційної діяльності:		0	0	0	
11	прибуток	4,2	5886	2607	-3279	-0,55
15	Інші доходи	18,6	26091	29746	3656	0,14
16	Фінансові витрати	3,2	4501	4543	42	0,01
17	Витрати від участі в капіталі	-	-	-	-	-
18	Інші витрати	32,7	48223	2257	48223	0,05
	Фінансові результати від операційної діяльності до оподаткування:		0	0	0	
19	прибуток	3,6	825	-4216	825	-0,84
20	збиток	-	-	-	-	–
21	Податок на прибуток	0,9	206	-1054	206	-0,84
	Чистий:	-	-	-	-	-
22	прибуток	2,7	619	-3162	619	-0,84
23	збиток	-	-	-	-	-

Як ми бачимо планування фінансового результату на підприємстві має відхилення на 84%, що є неприпустимим, адже за такою ситуацією підприємство не може впроваджувати розмірковану та поетапну розробку фінансового розвитку підприємства. Слід відмітити, що існують проблеми із фінансового планування результату від операційної діяльності відхилення якого склало 3279 тис. грн, або 55%.

Отже слід зробити висновок, що підприємство повинно складати плани

відмінно від різних видів діяльності: операційної, фінансової та інвестиційної. Також повинно бути впроваджено більш жорсткий фінансовий контроль та відповідальність за невиконання планів. Також потрібно зазначити, що на підприємстві повинна бути впроваджена нова методика фінансового планування, яка б могла передбачити більш точні відхилення та зміни різних чинників внутрішнього та зовнішнього середовища. Слід впровадити розрахунки базових оперативних бюджетів, які б автоматизовано корегували фінансові плани, та плановий баланс.

Оцінка ефективності фінансового планування ТОВ «УкрАгроКом» за кожним напрямком фінансової політики на тактичному рівні, представлена в табл. 3.10, та передбачає розгляд показників фінансової звітності та коефіцієнтів і порівняння їх значень з певним критерієм оцінки.

Аналізуючи дані таблиці, можна побачити, що управління грошовими потоками здійснюється на недостатньому рівні в розрізі операційної та фінансової діяльності. Грошовий потік від інвестиційної діяльності мав від’ємне значення лише в 2016 році після якого мав тенденцію до збільшення до 2020 року.

Рентабельність власного капіталу та активів свідчить про неефективне управління активами ТОВ «УкрАгроКом» протягом 2016 та 2020 років, оскільки протягом всього аналізованого періоду спостерігається зростання вартості активів підприємства.

Тобто менеджменту підприємства, враховуючи значення коефіцієнтів рентабельності, необхідно підвищити якість управління активами шляхом їх планування на майбутній період.

Якість управління фінансовими ризиками характеризує наявність власного оборотного капіталу, проте у 2016, 2017 та 2020 роках, даний показник має від’ємне значення, тобто підприємство не має в розпорядженні власних оборотних коштів для забезпечення своєї діяльності.

Таблиця 3.10

Оцінка ефективності фінансового планування ТОВ «УкрАгроКом» на тактичному рівні за період 2016–2020 рр.

Напрямки фінансової політики	Об'єкт фінансового планування	Рік					Норма-тивне значення
		2016	2017	2018	2019	2020	
Управління грошовими потоками	Грошовий потік від операційної діяльності	368	3011	-24767	-6413	422	>=0
	Грошовий потік від фінансової діяльності	-5258	-2135	3512	-5290	-5460	>=0
	Грошовий потік від інвестиційної діяльності	3996	-927	21255	69420	1255	>=0
Управління активами	Рентабельність власного капіталу	-21,8	0,4	18,1	3,6	-60,0	>=0
	Рентабельність активів	-4,3	0,1	4,0	0,6	-4,9	>=0
	Вартість активів/пасивів	108710	130688	135084	226932	391465	>
Управління фінансовими ризиками	Власний оборотний капітал	-1052	-577	11126	9486	-7400	>=0

Таким чином, фінансове планування на тактичному рівні через управління різними напрямками фінансової політики здійснюється недостатньо ефективно, про що свідчать проаналізовані об'єкти фінансового планування ТОВ «УкрАгроКом».

Оцінка ефективності фінансового планування підприємства на поточному рівні можна розглянути за допомогою наступних критеріїв (табл. 3.11).

Рентабельність продукції має досить низьке значення протягом всього аналізованого періоду та рівень витрат постійно зростає. Прибуток від основної діяльності та прибуток від звичайної діяльності до оподаткування протягом 2016–2019 років мають тенденцію до зростання. В 2020 році спостерігається збиток, що призвело до нерентабельної діяльності підприємства, загальний рівень ефективності управління на поточному рівні є недостатнім для здійснення фінансово-господарської діяльності.

Таблиця 3.11

Оцінка ефективності фінансового планування ТОВ «УкрАгроКом» на поточному рівні за період 2016–2020 рр.

Напрямки фінансової політики	Об’єкт фінансового планування	Рік					Нормативне значення
		2016	2017	2018	2019	2020	
Управління фінансуванням поточної діяльності	Рентабельність продукції	-4,5	0,1	4,9	0,6	-2,1	>=0
	Рівень операційних витрат	-128760	-148657	-157934	-183580	-941565	<
Управління прибутком	Прибуток від операційної діяльності	-2721	670	7063	8960	-1065	>=0
	Прибуток від операційної діяльності до оподаткування	-4605	132	6718	1525	-15200	>=0

Отже, існуюча система фінансового планування на підприємстві має недоліки та не виконує свого основного призначення, що полягає в ефективному управлінні діяльності підприємства шляхом аналізу поточного фінансового стану товариства з урахування всіх факторів, що мають вплив на суб’єкт господарювання.

Висновки до розділу 3

1. Здійснений в межах теми кваліфікаційної роботи аналіз ефективності управління заборгованістю та розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві засвідчує, що показники ліквідності ТОВ «УкрАгроКом» не відповідають нормативним значенням і у кожному році демонструють зменшення, що свідчить про погіршення платіжної дисципліни підприємства. Крім того слід констатувати товариство є фінансово нестійким – коефіцієнт платоспроможності має тенденцію до зниження, що свідчить про незначну питому вагу власного капіталу в загальній сумі засобів, авансованих у його діяльність.

2. Стійкість фінансової активності підприємства в умовах ринкової економіки значною мірою обумовлена діловою активністю самого підприємства. Аналіз ділової активності підприємства здійснюється на якісному та кількісному рівнях. Оцінка показників ділової активності підприємства показує, що ефективність використання товариством усіх власних ресурсів, незалежно від джерела їхнього залучення, основних засобів підприємства і власного капіталу підприємства збільшується, хоча і з різними значеннями в динаміці.

3. Аналіз кредиторської заборгованості ТОВ «УкрАгроКом» за товари, операції та послуги показує, що компанія має тенденцію до покращення. Це негативний фактор. Зокрема, зросте товарна заборгованість та заборгованість за виданими авансами. Водночас позитивним фактором є і те, що підприємства покращують ефективність використання боргу. Доказом є збільшення обороту боргу (+3,2 року) та зменшення за один період обороту (-80,6 днів). Тому Пропозиція вживає заходів щодо погашення кредиторської заборгованості шляхом покращення дисципліни корпоративних розрахунків, оптимізації грошових потоків та покращення якості фінансового плану компанії.

4. На підприємстві ТОВ «УкрАгроКом» фінансовий план та платіжний календарна рік з розбивкою на кожен квартал та місяці здійснюється фінансовою службою. Дане планування проводиться за допомогою екстраполяційного методу, нормативного методу та балансового методу. Проте існуюча система фінансового планування на підприємстві має недоліки та не виконує свого основного призначення, що полягає в ефективному управлінні діяльності підприємства шляхом аналізу поточного фінансового стану товариства з урахування всіх факторів, що мають вплив на суб’єкт господарювання. Підприємство повинно складати плани відмінно від різних видів діяльності: операційної, фінансової та інвестиційної. Також повинно бути впроваджено більш жорсткий фінансовий контроль та відповідальність за невиконання планів. Також потрібно зазначити, що на підприємстві повинна бути впроваджена нова методика фінансового планування, яка б могла

передбачити більш точні відхилення та зміни різних чинників внутрішнього та зовнішнього середовища.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Однією з головних передумов для компанії є процес постачання, який пов’язаний з розрахунковим бізнесом і може призвести до утворення боргу. Точні, ефективні та своєчасні розрахунки з постачальниками та підрядниками, а також відображення достовірної бухгалтерської та аналітичної інформації є важливими та вказують на необхідність удосконалення.

Базою нашого дослідження є ТОВ ««УкрАгроКом»».

На підприємстві для оперативного управління та контролю за виконанням поставлених завдань використовується лінійна структура функціональної організації управління. Це ґрунтується на децентралізації повноважень та відповідальності за функції управління та прийняття рішень по вертикалі. Така структура управління дозволяє швидше приймати адміністративні рішення, ефективніші функціональні послуги та можливість використовувати необхідні ресурси.

Протягом аналізованого періоду на ТОВ «УкрАгроКом» спостерігався значний ріст темпів росту виручки від реалізації, що говорить про покращення використання засобів на підприємстві порівняно з попереднім періодом.

Аналіз динаміки та структури активів і пасивів підприємства засвідчує зростання валюти балансу ТОВ «УкрАгроКом». Це свідчить про розширення виробництва на підприємстві. Слід зазначити, що протягом аналізованого періоду, на ріст валюти балансу найбільше всього вплинули такі елементи, як: запаси та дебіторська заборгованість. Водночас спостерігається негативна динаміка скорочення власного капіталу підприємства з одночасним нарощенням позикових коштів.

Здійснений в межах теми кваліфікаційної роботи аналіз ефективності управління заборгованістю та розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві засвідчує, що показники ліквідності ТОВ «УкрАгроКом» не відповідають нормативним значенням і у кожному році демонструють

зменшення, що свідчить про погіршення платіжної дисципліни підприємства. Крім того, компанії повинні знати, що коефіцієнт фінансової нестабільності до платоспроможності має тенденцію до зниження, що становить невелику частину від загальної суми коштів, інвестованих у її діяльність.

Аналіз кредиторської заборгованості ТОВ «УкрАгроКом» за товари, операції та послуги показує, що компанія має тенденцію до покращення. Це негативний фактор. Зокрема, зросте товарна заборгованість та заборгованість за виданими авансами. Водночас позитивним фактором є і те, що підприємства покращують ефективність використання боргу. Доказом є збільшення обороту боргу (+3,2 року) та зменшення за один період обороту (-80,6 днів). Тому Пропозиція вживає заходів щодо погашення кредиторської заборгованості шляхом покращення дисципліни корпоративних розрахунків, оптимізації грошових потоків та покращення якості фінансового плану компанії.

Навчаючись на етапі управління розрахунками з постачальниками та підрядниками в ТОВ «УкрАгроКом», яке є організацією підприємства первинного обліку, синтетичного та аналітичного обліку та облікової політики для обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками, ми Робимо вдосконалення.

Процес придбання нерухомості часто передбачає надання інформації про готовність компанії купити нерухомість. Це коштує грошей. Наразі офіційної методики опису вартості інформаційного забезпечення придбання активів не існує. Витрати визначаються шляхом одночасного визначення та ідентифікації збільшення вартості відповідного активу та збільшення кредиторської заборгованості (Д-т 20 (тощо) К-т 63). Ця примітка порушує принципи бухгалтерського обліку або обачність. Тому даний вид операції необхідно відобразити за допомогою рахунку 949 «Інші операційні витрати». Це пов’язано з тим, що вартість пов’язана з основною діяльністю. Цей обліковий запис можна використовувати, коли витрати на інформаційну підтримку не є продуктивними. В інших випадках рекомендується тимчасово використовувати рахунок 39 «Відстрочені комісійні», доки ви не отримаєте актив у результаті

реклами, щоб не вплинути на результати операції під час її виконання.

Після другої події в системі бухгалтерського обліку (придбання активів) витрати на майбутній період амортизуються.

Доказом взаємовідносин між постачальником, підрядником і підприємством є договір. Укладення договору сприяє виникненню юридичних зобов'язань, які не відображаються в бухгалтерському обліку та балансі. Це зобов’язання з’явиться в обліку лише після виконання зобов’язань суб’єкта господарювання, а вартість буде достовірно визначена за правилами (критеріями) облікової «відповідальності», що може зменшити економічні вигоди. . Майбутнє має окупитися. Ці невідповідності законодавства та законодавства про бухгалтерський облік спричиняють викривлення у звітності інформації про фінансовий стан компанії. На мою думку, цю проблему можна вирішити шляхом опису юридичної відповідальності в рахунках позабалансової заборгованості 042 «Непередбачені зобов’язання» та примітках у фінансовій звітності. Після того, як юридичні зобов’язання відповідають усім критеріям відповідності, їх слід виключити з позабалансового рахунку та відобразити в балансі та балансі компанії. Ця процедура опису зобов’язань компанії надає користувачам фінансової звітності достовірну та хорошу інформацію про зобов’язання компанії та її платоспроможність.

Рекомендується вести груповий аналітичний облік (вимоги до погашення та погашення), щоб керувати кредиторською заборгованістю за товари, операції та послуги розумним і своєчасним способом.

Пропонуємо до субрахунків рахунку 63 відкривати наступні аналітичні рахунки: 631/1 «Заборгованість перед вітчизняними постачальниками, термін сплати якої ще не настав», 631/2 «Відстрочена заборгованість перед вітчизняними постачальниками», 631/3 «Прострочена заборгованість перед вітчизняними постачальниками», 632/1 «Заборгованість перед іноземними постачальниками, термін сплати якої ще не настав», 632/2 «Відстрочена заборгованість перед іноземними постачальниками», 632/3 «Прострочена заборгованість перед іноземними постачальниками».

На нашу думку, особливу увагу керівництво підприємства повинне приділяти залишкам рахунків, що обліковують прострочену заборгованість. Щоб посилити платіжну дисципліну та мінімізувати фінансові ризики інвесторів вважаємо необхідним до Звіту про фінансовий стан (Балансу) під рядком 1615 «Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги» додати рядок 1616 з назвою «у тому числі прострочена кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги». Це додає дуже корисного звіту компанії та допомагає постачальникам краще зрозуміти якість майбутніх економічних відносин з компанією.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Беккер Т.В. Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками // Молода наука України. Перспективи та пріоритети розвитку науково-практична заочна конференція Київ: 2012 – Том 1 – С. 8-9.

2. Білик М.Д., Павлонська О.В., Питуляк Н.М., Невмержицька Н.Ю. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник – 2-ге видання, без змін – К: КНЕУ, 2007 – 592 с.

3. Бланк И. А. Словарь-справочник финансового менеджера. Киев: «Ника-Центр», 1998. 480 с. 14.П(С)БО 11 «Зобов'язання»: Затверджене Наказом МФУ від 31.01.2000 р. No 20. Із зміна-ми та доповненнями. [Електронний ресурс]. [сайт]. URL: http://zakon.rada.gov.ua.

4. Бондаренко О.М. Проблеми формування облікової політики. Напрями її удосконалення / О.М. Бондаренко, М.П. Білан // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури : [зб. наук. праць].-2011. – Вип. 31 – С. 24-30.

5. Бутинець Ф. Ф., Горецька Л. Л. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах: навч. посіб. Житомир: ПП «Рута», 2003. 544 с.

6. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підруч. [для студентів спеціальності 7.050106 "Облік і аудит" ВНЗ] / Ф.Ф. Бутинець. – Житомир: ПП "Рута", 2003. – 726 с.

7. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: підруч./ Ф.Ф. Бутинець.- 3-е видання. доп. і перероб. – Житомир: ПП "Рута" 2003. – 444 с.

8. Владика О. Є. Шляхи вдосконалення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками / О. Є. Владика // Молодий вчений. – 2018. – № 12.1. – С. 677-681.

9. Власова І. О. Облік розрахунків з дебіторами та кредиторами: автореф. дисертації на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.06.04 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Донецьк, 2005. 20с.

10. Власова І. О. Облік розрахунків з дебіторами та кредиторами: дисертація на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.06.04 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Донецьк, 2005. 178 с.

11. Вовк М.О. Формування елементів облікової політики підприємства щодо звітних сегментів / М.О. Вовк // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – Випуск 3. – С. 831-834.

12. Голов С. Ф., Костюченко В. М. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжна-родними стандартами: практ. посіб. Київ: Лібра, 2004. 880 с

13. Гонта А. Договір купівлі-продажу // Все про бухгалтерський облік. – 2011. – №27. – С. 21-24.

14. Гончарук Р. П. Сутність та класифікація кредиторської заборгованості: колізії наукових підходів. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Еко-номічні науки. 2012. No 1(59). С. 48-51.

15. Господарський процесуальний кодекс: Кодекс України від 06.11.1991 № 1798-XII.

16. Гуцаленко Л. В. Марчук У. О. Реалізація контрольної функції обліку в управлінні поточними зобов’язаннями підприємств / Л. В. Гуцаленко // Вісник аграрної науки Причорномор’я. – 2017. – Вип. 2(1.1). – С. 43-48.

17. Дутова Н. В. Особливості бухгалтерського та податкового обліку факторингових операцій у постачальників / Н. В. Дутова, М. Д. Михайлова // Економіка і організація управління. – 2019. – Вип. 1. – С. 86-94.

18. Зміни до Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 07.06.2010 N 372.

19. Інструкція про порядок виготовлення, зберігання, застосування єдиної первинної транспортної документації для перевезення вантажів автомобільним транспортом і обліку транспортної роботи: наказ Міністерства статистики України і Міністерства транспорту України від 7 серпня 1996 року № 228/253.

20. Коблянська І. О. Методика обліку і аудиту розрахунків підприємства з постачальниками і підрядниками / І. О. Коблянська, Г. Ю. Коблянська, Ж. В. Гребенчук // Modern economics. – 2019. – № 3. – С. 78-87.

21. Козлова М. О. Оцінка зобов'язань в бухгалтерському обліку / М. О. Козлова // Вісник Житомирського державного технологічного університету. – 2003. – № 4. – С. 121-131. – Серія "Економічні науки".

22. Кондратюк Д. М. Оптимальний постачальник як чинник конкурентоспроможності підприємства / Д. М. Кондратюк. // Економіка. Управління. Інновації . – 2016. – № 1. – С. 35-41.

23. Корольов В. В. Поняття та склад договірних відносин аграрних суб'єктів: теоретичний аспект / В. В. Корольов // Юриспруденція: теорія і практика. – 2007. – № 11. – С. 15-21.

24. Коршунов Д. Про гарантії постачальника. / Д. Коршунов // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2005. – № 3. – С. 15-16.

25. Курганська Н.М. Оцінка зобов'язань у бухгалтерському обліку / Н.М. Курганська // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : збірник наукових праць / Державний вищий навчальний заклад "Українська академія банківської справи Національного банку України". – Суми, 2008. – Вип. 23. – С. 335-339.

26. Мазур В. А. Методика аналізу фінансового стану підприємства відповідно до вимог внутрішніх і зовнішніх користувачів / В. А. Мазур, О. Ф. Томчук, Ю. Ю. Браніцький // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2019. – № 3. – С. 7-20.

27. Малюга Н. М. Шляхи удосконалення оцінки в бухгалтерському обліку: теорія, практика, перспективи / Н. М. Малюга. – Житомир : ЖІТІ, 1998. – 384 с.

28. Матвієць С. Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками // Баланс-Агро. – 2007. – № 1(25). – С. 53-57.

29. Матюха В. І. Актуальні проблеми обліку розрахунків підприємства з постачальниками та підрядниками / В. І. Матюха, Г. В. Мисака // Молодий

вчений. – 2020. – № 1(2). – С. 930-932.

30. Методичні рекомендації щодо застосування регістрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств: Наказ Мінагрополітики України від 04.06.2009 р. №390.

31. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» [Електронний ресурс]. [сайт]. URL: http://zakon.rada.gov.ua.

32. Міжнародні стандарти фінансової звітності . – Режим доступу : www.minfin.gov.ua.

33. Мулик Т. О. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник /Т. О. Мулик, О. А. Материнська, О. Л. Пльонсак. – Київ: Центр учбової літератури, 2019. – 288 с.

34. Мушинський В.В. Формування облікової політики щодо виконання та зміни зобов'язань підприємства з урахуванням інтересів користувачів / В.В. Мушинський // Зимові читання, присвячені видатним вченим в галузі бухгалтерського обліку, аналізу і контролю : збірник тез Одинадцятої Всеукраїнської наукової Internet-конференції ЖДТУ. – 2013. – С. 76-78 .

35. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене Наказом Міністерства Фінансів України № 73 від 07 лют. 2013 р. / Верховна Рада України. – Режим доступу : http: //www.zakon.rada.gov.ua.

36. Орлов І.В. Місце та роль обліку зобов'язань в історії бухгалтерської думки // Міжнародний збірник наукових праць. – випуск – № 3(15). – С. 201-207.

37. Осовська Г.В. Економічний словник / Осовська Г.В., Юшкевич О.О. Завадський Й.С. – К. :Кондор, 2009. – 358 с.

38. Остапченко Н. В. Реструктуризація заборгованості як засіб підвищення ефективності діяльності підприємств харчової промисловості: автореф. дисертації на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (харчова промисловість). Київ, 2010. – 22 с.

39. Панченко О. М. Формування облікової політики підприємства щодо кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги / О. М. Панченко, К. Р. Савченко // Сталий розвиток економіки. – 2017. – № 4. – С. 163-169.

40. Партин Г. О., Загородній А. Г. Управлінський облік: навч. посіб. Київ: Знання, 2007. 303 с.

41. Петрук О.М. Бухгалтерський облік договірних зобов'язань і прав: Навч. пос. О. М. Петрук – Житомир: ЖІТІ, 2009. – 186 с.

42. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Мінфіну України від 30.11.99 р. № 291.

43. Платіжні системи: навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти / В.А. Ющенко, А.С. Савченко, С.Л. Цокол та інші – К.: Либідь, 1998. – 416 с.

44. Побережець О. В. Удосконалення обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками / О. В. Побережець, В. І. Кравченко // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. – 2019. – Т. 22, Вип. 4. – С. 138-141.

45. Погрібна О. П. Удосконалення обліку розрахунків з постачальниками запасів на агропромислових підприємствах / О. П. Погрібна, В. В. Матвєєва-Алєксєєва // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) . – 2013. – № 1(3). – С. 186-192.

46. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi- bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17.

47. Подолянчук О. А. Кредиторська заборгованість як специфічне джерело формування капіталу підприємства / О. А. Подолянчук, В. М. Чорна // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. – 2011. – Вип. 3. – С. 193-197.

48. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська

заборгованість»: Наказ Мінфіну України від 08.10.99 N 237.

49. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: Наказ Мінфіну України від 31.01.2000 р. № 20.

50. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід": Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999р. №290.

51. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати": Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999р. №318.

52. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 "Вплив змін валютних курсів" , затверджено наказом Міністерства фінансів України від 10.08.2000 № 193.

53. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.06.2001 р. № 303 / http://zakon1 .rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0539-01.

54. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність за сегментами»: наказ Міністерства фінансів України від 19.05.2005 № 412. – Режим доступу : http://zakon4.rada. gov.ua/laws/ show/z0621-05.

55. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 „Запаси": Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. №246.

56. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: наказ Мінфіну від 24.05.95 р. № 88.

57. Попович О.В. Аналіз поточної кредиторської заборгованості на ПАТ «Спец-Авіа» за 20114-2018 роки /Попович О.В., Соловей К.В.// Молодий вчений. – № 3 (55) . – 2020. – с.370-373.

58. Правдюк Н. Л. Необхідність оцінки якості фінансової звітності / Н. Л. Правдюк, Т. Ф. Плахтій // Облік і фінанси. – 2019. – № 3. – С. 52-58.

59. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999р. № 996-XIV (зі змінами і доповненнями від 07.07.2011р. №3614-VI).– Режим доступу.: http://zakon2.rada.gov.ua/laws /show/996-14.

60. Про внесення змін до Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах: Постанова Правління Національного банку України від 16 травня 2011 р. № 145.

61. Про затвердження Інструкції про порядок реєстрації виданих, повернутих і використаних довіреностей на одержання цінностей : наказ Мінфіну України від 16.05.96 р. № 99.

62. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 №433.

63. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України: Наказ Міністерства фінансів України від 27 червня 2013 року № 635.

64. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України 07.02.2013 № 73.

65. Про затвердження Положення про вимоги до стандартної (типової) форми виготовлення вексельних бланків: рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 22.11.01 р. № 338.

66. Пушкар М. С. Теорія і практика формування облікової політики: [монографія] / М. С. Пушкар, М. Т. Щирба. – Тернопіль : Карт-бланш, 2010. – 260 с.

67. Ревизюк І. М. Удосконалення обліку розрахунків з постачальниками / І. М. Ревизюк, Є. В. Калюга // Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси . – 2013. – Вип. 10(4). – С. 185-190.

68. Рибіна Л.А. Роль безготівкових розрахунків в поліпшенні фінансового становища підприємств Л.А. Рибіна // Вісник Сумського сільськогосподарського інституту. Науково-методичний журнал. Вип.1. – 2012. – С.155-157.

69. Сопко В., Завгородній В. Організація бухгалтерського обліку,

економічного контролю та аналізу: Підручник. – К.: КНЕУ, 2000. – 260 с.

70. Сторожук Т.М. Елементи облікової політики підприємства щодо зобов'язань / Т.М.Сторожук // Збірник наукових праць Ірпінської фінансово-юридичної академії (економіка, право). – 2013. – Вип. 2. – С. 66-71. . 72.

71. Строкович Г. В. Принципи взаємодії підприємства з постачальниками та покупцями / Г. В. Строкович // Економічний часопис-XXI . – 2013. – № 9-10(1). – С. 64-66.

72. Сук Л. Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками та з учасниками / Л.Сук // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2010. – №20. – С.31-39.

73. Сук Л. Облік розрахунків за претензіями та за іншими операціями / Л. Сук, П. Сук // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2010. – № 24. – С. 40-44.

74. Сурніна К. С. Удосконалення обліку дебіторської і кредиторської заборгованості про-мислових підприємств: автореф. дисертації на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.06.04 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Луганськ: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В. Даля, 2002. 19 с.

75. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: підруч. Київ: Алерта, 2013. 982 с.

76. Токунова А. Факторинг та система матеріально-технічного постачання / А. Току-нова // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 3. – С. 148-151.

77. Томчук О. Ф. Аналітичне забезпечення управління кредиторською заборгованістю підприємства / О. Ф. Томчук // Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Ґжицького. Серія : Економічні науки. – 2018. – Т. 18, № 2. – С. 160-164.

78. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз : [навч. посіб.] ; частина І / Ю. М. Тютюнник ; [2-ге вид., перероб. і доп.] – Полтава : РВВ ПДАА, 2016. – 358 с.

79. Фінансовий менеджмент: навч.пос.: / за ред. проф. Г.Г. Кірейцева. –

Київ: ЦУЛ, 2010. – 496 с.

80. Хаврук В. О. Основні аспекти якості ланцюга постачання / В. О. Хаврук // Управління проектами, системний аналіз і логістика. Технічна серія . – 2012. – Вип. 9. – С. 223-228.

81. Цал-Цалко Ю. С. Фінансовий аналіз: підруч. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 566 с.

82. Цивільний кодекс України: Кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-rV. .

83. Чебанова Н. В., Василенко Ю. А. Бухгалтерський фінансовий облік: посіб. Київ: Видавничий центр «Академія», 2002. 672 с.

84. Чубенко О. В. Аналіз кредиторської заборгованості / О. В. Чубенко // Економіка / Фінансові відносини. – Режим доступу : http: //www.rusnauka.com/Economics.htm.

85. Шевчук О.А. Аспекти бухгалтерського та податкового обліку безготівкових розрахунків // Фінанси України. – 2011. – №2. – С. 69-76.

86. Шевчук С. Визнання та оцінка зобов’язань у бухгалтерському обліку і фінансовій звітності / С. Шевчук // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. – № 6. – С. 18-23.

87. Шемаєва Л.Г. Управління стратегічною взаємодією підприємств з постачальниками / Л.Г. Шемаєва // Регіональна економіка. – 2007. – № 2. – С. 277-278.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Нормативні документи з обліку та аналізу постачальної діяльності

№ п/п	Документ	Зміст документа	Де використовується
1	2	3	4
1.	Господарський процесуальний кодекс: Кодекс України від 06.11.1991 № 1798-XII	Громадяни, які здійснюють підприємницьку діяльність без товариства, установи, організації, іншого товариства чи корпорації та отримали в установленому порядку статус суб'єкта господарювання, мають право звернутися до господарських судів за такими положеннями. . . Взяття до юрисдикції фінансового захисту порушених прав та охоронюваних законом інтересів, а також заходів, передбачених цим Кодексом, спрямованих на запобігання злочинам.	Сфера вирішення спірних питань, захист інтересів
2.	Цивільний кодекс України: Кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV.	Цивільне право регулює немайнові відносини та індивідуальну власність (цивільні відносини) на основі юридичної рівності, вільного волевиявлення та майнової незалежності учасників.	Організація договірної роботи на підприємстві
3.	Податковий кодекс України: Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI	Податкове законодавство України регулює відносини, що виникають у сфері стягнення податків і зборів, зокрема визначає повний перелік податків і зборів, які стягуються в Україні, та порядок управління ними.	Оподаткування платників податків
4.	Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99 р. № 996-XIV .	Визначити правові основи складання нормативної, організаційної, бухгалтерської та фінансової звітності в Україні.	Для організації бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності

Продовження додатку А

1	2	3	4
5.	Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України 07.02.2013 № 73	Ці положення (стандарти) визначають мету, склад та принципи складання фінансової звітності, а також вимоги щодо визнання та розкриття цих елементів. Положення цього положення поширюються на фінансову звітність будь-якої форми власності (крім банків і бюджетних установ) підприємств, які згідно із законодавством зобов'язані подавати фінансову звітність.	Порядок складання та представлення фінансової звітності
6.	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 „Запаси": Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. №246	Це визначає методологічні основи формування інформації про частки підприємства в обліку та розкриття у фінансовій звітності, у тому числі пов'язаної із сільськогосподарським виробництвом.	Регламентує облік виробничих запасів, отриманих в результаті постачання
7.	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 "Зобов'язання": Наказ Мінфіну України від 31.01.2000 р. № 20.	Визначити методологічні засади формування та розкриття облікової інформації щодо зобов'язань.	Для організації обліку зобов'язань
8.	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» : Наказ Мінфіну України від від 08.10.99 N 237	Визначити методологічні основи формування облікової інформації щодо дебіторської заборгованості та розкриття у фінансовій звітності.	Для організації бухгалтерського обліку
9.	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід": Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999р. №290.	Визначити методологічні основи формування інформації про доходи підприємства в бухгалтерському обліку та розкриття у фінансовій звітності.	Для організації обліку розрахунків
10.	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати": Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999р. №318.	Це створює методологічні основи для обліку інформації про корпоративні витрати та розкриття інформації у фінансовій сфері.	Для організації обліку розрахунків
11.	Про затвердження Інструкції про порядок реєстрації виданих, повернутих і використаних довіреностей на одержання цінностей : наказ Мінфіну України від 16.05.96 р. № 99.	Цей посібник поширюється на компанії, установи, організації, філії, філії, інші відокремлені підрозділи та представництва іноземних економічних агентів.	Документування господарських операцій

Продовження додатку А

1	2	3	4
12.	Про внесення змін до Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах: Постанова Правління Національного банку України від 16 травня 2011 р. № 145	Унести до Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 12.11.2003 № 492, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 17.12.203 за № 1172/8493	Для організації обліку розрахунків
13.	Про затвердження Положення про вимоги до стандартної (типової) форми виготовлення вексельних бланків: рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 22.11.01 р. № 338.	Це Положення розроблено відповідно до статті 8 Закону України "Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні" (448/96-ВР) та статті 5 Закону України "Про обіг векселів в Україні" (2374-14), а також з метою поліпшення умов для обігу переказних векселів та простих векселів.	Порядок та форми розрахунків
14.	Інструкція про порядок виготовлення, зберігання, застосування єдиної первинної транспортної документації для перевезення вантажів автомобільним транспортом і обліку транспортної роботи: наказ Міністерства статистики України і Міністерства транспорту України від 7 серпня 1996 року № 228/253.	Затверджено формат основного транспортного документа та опис транспортної операції з перевезення вантажів автомобільним транспортом.	Документування господарських операцій
15.	Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: наказ Мінфіну від 24.05.95 р. № 88.	Ці правила встановлюють порядок складання, затвердження та відображення в бухгалтерському обліку, а також зберігання первинних документів, бухгалтерських регістрів та фінансової звітності підприємства.	Документування господарських операцій
16.	Зміни до Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 07.06.2010 № 372	Внесення змін до правил документального забезпечення бухгалтерських регістрів	Документування господарських операцій

Продовження додатку А

1	2	3	4
17.	План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Мінфіну України від 30.11.99 р. № 291.	Перелік схем обліку та фактичного оформлення фінансово-господарської діяльності (облікової кореспонденції) в бухгалтерському обліку та його групах. Він містить коди (номери) та назви синтетичних рахунків (основні рахунки) та субрахунків (вторинні рахунки) за десятковою системою.	Для контирування документів первинного обліку, ведення регістрів бухгалтерського обліку
18.	Методичні рекомендації щодо застосування регістрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств: Наказ Мінагрополітики України від 04.06.2009 р. №390	Перелік і формат реєстрів синтетичного та аналітичного обліку затверджуються відповідно до порядку введення.	Для обліку постачальницької діяльності підприємства передбачено журнал-ордер 3 В с.-г.
19.	Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України: Наказ Міністерства фінансів України від 27 червня 2013 року № 635	Затверджено Методичні рекомендацій щодо облікової політики підприємства	Ведення облікової політики підприємства
20.	Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 №433	Затверджено Методичні рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності	Заповнення форм фінансової звітності

ДОДАТОК Б

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

ТОВ «УкрАгроКом»

на кінець року, тис. грн

Актив	Код рядка	2017	2018	2019	2020
1	2	3	4		
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	0	0	0	0
первісна вартість	1001	23	23	7	10
накопичена амортизація	1002	-	-19	-2	-3
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0	0
Основні засоби	1010	19545	17183	20282	20898
первісна вартість	1011	25447	24556	29792	3335
знос	1012	-5903	-7373	-9510	-1183
інші фінансові інвестиції	1035	5315	2815	2815	2815
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	142	38	98	550
Усього за розділом I	1095	25024	20039	23202	24885
II. Оборотні активи Запаси	1100	73925	80931,5	284265	100835
Векселі одержані	1111	498	498	498	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	5449	6714	15325	138580
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0	0	0	0
з бюджетом	1135	0	0	0	2275
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	361	329	390	4545
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	6	6	12	165
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0	439
Інші оборотні активи	1190	9349	7432	15040	5245
Усього за розділом II	1195	105664	115044	203730	366580
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0	0
Баланс	1300	130688	135083	226932	391465

Продовження Додатку Б

Пасив	Код рядка	2017	2018	2019	2020
I. Власний капітал Зареєстрований капітал	1400	5842	5842	5842	5842
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0	0
Додатковий капітал	1410	8606	8606	8606	8606
Резервний капітал	1415	0	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	9999	16717	18240	3040
Неоплачений капітал	1425	0	0	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0	0	0
Усього за розділом I	1495	24447	31165	32688	17485
II. Довгострокові зобов’язання і забезпечення	1500	0	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0	0
Інші довгострокові зобов’язання	1515	0	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0	0	0
III. Поточні зобов’язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	3069	24324	93745	95000
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов’язаннями	1610	0	0	0	0
товари, роботи, послуги	1615	55712	37868	10374	235315
з одержаних авансів	1616	43656	36368	82738	40995
розрахунками з бюджетом	1620	1222	948	2175	320
розрахунками зі страхування	1625	729	1300	1610	590
розрахунками з оплати праці	1630	1751	3001	34550	16000
Поточні забезпечення	1660	0	0	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0	0
Інші поточні зобов’язання	1690	10	111	150	160
Усього за розділом III	1695	106241	10392	194245	373980
IV. Зобов’язання, пов’язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0	0
Баланс	1900	130688	135083	226932	391465

ДОДАТОК В

Звіт про фінансові результати ТОВ «УкрАгроКом»

за 2013–2020 рік, тис. грн

Стаття	2016	2017	2018	2019	2020
1				4	3
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	125122	148451	163546	191265	712635
Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	-112360	-131979	-145302	-169950	-697320
Валовий прибуток:	0	0	0	0	0
– прибуток	12767	16472	18244	21315	15315
– збиток	0	0	0	0	0
Інші операційні доходи	912	876	1451	1275	227865
У т.ч. дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних у наслідок сільськогосподарської діяльності	0	0	0	0	0
Адміністративні витрати	-15429	-15727	-11159	-9855	-11275
Витрати на збут	0	0	0	0	0
Інші операційні витрати	-971	-951	-1473	-3775	-232970
У т.ч. витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних у наслідок сільськогосподарської діяльності	0	0	0	0	0
Фінансові результати від операційної діяльності:	0	0	0	0	0
– прибуток	0	670	7063	8960	0
– збиток	-2721	0	0	0	-1065
Доход від участі в капіталі	0	0	0	0	0
Інші фінансові доходи	0	0	0	0	0
Інші доходи	0	410	520	270	6990
Фінансові витрати	-1884	-568	-375	-7505	-14610
Втрати від участі в капіталі	0	0	0	0	0
Інші витрати	0	-380	-490	-200	-6515
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	0	0	0	0	0
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:	0	0	0	0	0
– прибуток	0	132	6718	1525	0
– збиток	-4605	0	0	0	-15200

Податок на прибуток від звичайної діяльності	0	-33	-1678	-381	0
Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	0	0	0	0	0
Фінансові результати від звичайної діяльності:	0	0	0	0	0
– прибуток	0	99	5040	1140	0
– збиток	-4605	0	0	0	-15200
Надзвичайні:	0	0	0	0	0
– доходи	0	0	0	0	0
– витрати	0	0	0	0	0
Податки з надзвичайного прибутку	0	0	0	0	0
Частка меншості	0	0	0	0	0
Чистий:	0	0	0	0	0
– прибуток	0	99	5040	1142	0
– збиток	-4605	0	0	0	-15200
Забезпечення матеріального заохочення	0	0	0	0	0